A BUDAPEST XIV. KERÜLETI

TELEKI BLANKA GIMNÁZIUM

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

p.h.

Aktualizálva: 2026. augusztus 24.

Soproni Theodóra
igazgató

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS **4**

NEVELÉSI PROGRAM **4**

I. NEVELŐ-TANÍTÓ MUNKÁNK PEDAGÓGIAI ELVEI, ÉRTÉKEI 4

II. Nevelő-tanító munkánk pedagógiai céljai 6

III. Nevelő-tanító munkánk eszközei, eljárásai 7

IV. Személyiségfejlesztő munkánk pedagógiai feladatai 8

V. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladataink 10

VI. A környezeti nevelés elvei és céljai 11

VII. A közösségfejlesztéssel, az iskolapolgárok együttműködésével kapcsolatos feladataink 12

VIII. A nemzetiségi kultúra megismerése 14

IX. Az osztályfőnöki munka tartalma és az osztályfőnök feladatai az iskolánkban 15

X. A pedagógusok intézményi feladatai a Teleki Blanka Gimnáziumban 16

XI. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységeink rendje 16

XII. A tanulók részvétele intézményünk döntési folyamatában 18

XIII. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézményi partnerek kapcsolattartásának rendje iskolánkban 19

XIV. A tanulmányok alatti osztályozóvizsgák és a javítóvizsgák szabályai 21

XV. A FELVÉTEL ÉS ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI, VALAMINT a szóbeli felvételi vizsga követelményei ISKOLÁNKBAN 23

XVI. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervünk 24

XVII. A tankönyv, taneszközök kiválasztásának elvei, a térítésmentes tankönyvek 24

XVIII. A választható tantárgyak és az ezzel összefüggő pedagógusválasztás szabályai iskolánkban 25

XIX. Az érettségi tantárgyak 27

XX. Az emelt szintű érettségire való felkészülés fejlesztési feladatai a 11-12. évfolyamon 27

XXI. Egyenlő bánásmód, esélyegyenlőség 28

XXII. A felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai 29

A TANULÓ ÉRTÉKELÉSE **29**

I. A tanulók tanulmányi kötelezettségének teljesítése 29

II. Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei 30

III. Az ellenőrzés, értékelés módjai iskolánkban 30

IV. A belső vizsgák rendszere 32

V. A tanulmányok alatti vizsga 33

VI. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok elvei és korlátai 33

VII. A minősítés, értékelés módja 34

VIII. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek, értékelési követelmények 35

HELYI TANTERV **36**

I. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai 36

1. A Teleki Blanka Gimnázium óratervei 37

II. OKTATÁSZERVEZÉS ISKOLÁNKBAN 39

III. ALKALMAZOTT PEDAGÓGIAI MÓDSZEREINK 40

IV. EGÉSZÉGNEVELÉSI PROGRAMUNK 41

V. Könyvtár-pedagógiai program 43

A Pedagógiai Program 1. sz. melléklete **46**

A PEDAGÓGIAI PROGRAM 2. SZ. MELLÉKLETE **51**

A Pedagógiai Program 3. sz. melléklete **71**

BEVEZETÉS

Több mint 100 év történelme tette patinássá iskolánk épületét, társadalmi, pedagógiai kihívásai érlelték felelőssé szerepét a hazai oktatás rendszerében. Szeretettel ápoljuk és büszkén vállaljuk az eltelt másfélszáz év hagyományait, értékeit, hozzátéve mindazt, amire a mai kor követelményei alapján szüksége van egy jól működő, nevelő-oktató intézménynek.

Alapelveink három pillérre épülnek: a nemzeti és intézményi tradíciók rendszere, a demokrácia alapelvei és intézményeinek működése, a XXI. század megváltozott társadalmi, művelődési viszonyainak a kihívásai. Ezekhez járul mindaz, amit európaiságunk, európai műveltségünk, tágabb hazánk, az Európai Unió jelent. A nemzeti és európai értékek, történelmünk, kultúránk nagyjainak a tisztelete, sorsfordító történelmi eseményeink példája beépül nevelési-oktatási rendszerünkbe.

Célunk olyan érett, felnőtt, önálló személyiségeket nevelni, akik képesek a folyamatos önművelésre, tanulásra. Képesek pozitív választ adni a társadalmi kihívásokra, meg tudják teremteni maguknak az értelmiségi életet, akik képesek a boldog, harmonikus, értelmes emberi élet kialakítására. Akik elismerik, és felnéznek hazánk évezredes történelmének nagyszerű alakjaira, erkölcsiségükre, kultúránk alkotásaira és alkotóira, átérzik és megértik az európaiság eszmeiségét, toleránsak és empatikusak embertársaikkal, függetlenül nemzetiségi, vallási hovatartozásuktól, képesek segíteni embertársaiknak, elfogadják a demokrácia alapelveit. Célunk, hogy olyan embereket neveljünk, akik mindezeknek megfelelnek, és életvitelükkel, pályájukkal, sikereikkel öregbítik iskolánk hírnevét.

Mi, a XXI. század pedagógusai büszkék vagyunk a Budapest XIV. Kerületi Teleki Blanka Gimnázium múltjára. Jelképünkön, gimnáziumunk címerén az iskolaépület szecessziós díszítőelmei és ezek egyszerűsített, modern változatai jelennek meg a hagyományok és az újítás egységét szimbolizálva.

NEVELÉSI PROGRAM

I. NEVELŐ-TANÍTÓ MUNKÁNK PEDAGÓGIAI ELVEI, ÉRTÉKEI

Iskolánk cél- és feladatrendszerét általánosságban a Nemzeti alaptanterv és az arra épülő, gimnáziumi kerettanterv határozza meg.

A Teleki Blanka Gimnázium nevelőtestülete Intézményünk alapvető feladatának a tanulóink felsőoktatásba való bejuttatását és az értelmiségi lét megalapozását tekinti. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink érettségijük után képesek legyenek megfelelni a munkaerőpiac elvárásainak, mindemellett sikeresen meg tudják valósítani álmaikat.

Tantestületünk nevelő-oktató munkája a nemzeti és európai értékek iránti tiszteleten, a humanista és demokratikus szemléleten alapul. Pedagógiai célkitűzéseink is ezeket az

alapelveket tükrözik:

a) Felelős, demokratikus magatartás megalapozása és kialakítása, amelyben az egyén és a közösség érdekei egyaránt, egymást a lehető legjobban segítve jutnak szerephez.
b) Tanulóink személyiségjegyeinek, magatartásának tudatos felismertetésével, önismeretük fejlesztésével, korszerű, tudományos alapokon nyugvó ismeretek elsajátíttatásával építjük ki az általános műveltség szilárd alapjait, amelyek a sikeres továbbtanulás lehetőségét is megteremtik.
c) Törekszünk az elméleti ismeretek és az alkalmazott tudás összekapcsolására.
d) Fontosnak tartjuk a tudományterületekhez köthető sokféle tudásanyag közötti összefüggések megteremtését és megértetését, hogy a tanulók képesek legyenek összefüggésekben gondolkodni.
e) Kialakítjuk az élethosszig tartó tanulás igényét, és az arra való készséget, képességet.
f) Kiemelt fontosságúnak tartjuk a kommunikációs kompetenciák és a vitakultúra kialakítását, illetve fejlesztését, a korszerű infokommunikációs eszközök, kommunikációs műveltség és kultúra technikáinak és tudományának elsajátíttatását.
g) Fejlesztjük vizuális, kommunikációs műveltségüket és neveltségüket, felismertetjük és tudatosítjuk a magas és a populáris kultúra összefüggéseit, párhuzamait és különbségeit.
h) Törekszünk a tanulók kulturált viselkedésének kialakítására.
i) Alapelvünk az egészséges életmódra nevelés: rendszeres testmozgás, változatos, egészséges táplálkozás, a káros szenvedélyektől való távolságtartás tudatosítása.
j) Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink igényeljék önmaguk fejlesztését, törekedjenek érzelmi életük egyensúlyban tartására. Éljék meg sikereiket, kudarcaikat.
k) Diákjainknak megtanítjuk a közösségi élet szabályait, az egymásért történő felelősségvállalás szükségességét, azt, hogyan segítheti egymást egyén és közösség. Együttműködésre és kooperációra nevelünk, fejlesztjük a konfliktusok kezeléséhez szükséges személyiségjegyeket. Többek közt az önismeretet, az önbizalmat, az alkalmazkodóképességet, a kudarctűrést. Nevelésünk képessé teheti diákjainkat, hogy magukévá tegyék az iskola szellemiségét, és kialakuljon bennük a telekis öntudat, majd öntudatos, felelős polgárokká váljanak, és aktívan részt vegyenek a közéletben.
l) Nemzeti kultúránk, történelmi eseményeink, kiemelkedő személyiségeink, sajátos hagyományaink megismertetésével, öntevékenységre is sarkallva fejlesztjük tanulóink nemzeti öntudatát. Tudatosan neveljük tanulóinkat anyanyelvünk igényes használatára.
m) Az európai értékrendre építünk. Az idegen nyelvek oktatásával, különböző népek értékeinek bemutatásával neveljük tanulóinkat más kultúrák iránti nyitottságra, megértésre és türelemre.
n) A természeti, valamint az épített környezet értékeinek bemutatásával fejlesztjük tanulóink egyéni és közösségi felelősségtudatát a mikro- és makrokörnyezetben adódó feladatok, problémák megoldásában. Kiemelten fontosnak tartjuk a környezet

5

értékeinek, rendjének a megismerését, a megbecsülését, a környezettel való összhang megtalálását, fenntartását.

o) Pedagógiánk egyik alaptevékenysége a tehetség felismerése és kibontakoztatása. Minden tanuló számára a legjobb lehetőséget biztosítjuk személyiségének, képességeinek és kreativitásának a fejlesztéséhez.

p) Pedagógiai ars poeticánk a szeretet és a tisztelet együttes alapelvének az érvényesítése, amellyel elérhetőnek tartjuk a tanulók autonóm személyiséggé formálását.

II. NEVELŐ-TANÍTÓ MUNKÁNK PEDAGÓGIAI CÉLJAI

A Köznevelési törvénnyel összhangban az iskolánkban folyó nevelési és oktatási tevékenység célja olyan érettségivel rendelkező, a felsőoktatásba felvételt nyert fiatalok útra bocsátása, akik rendelkeznek azzal a tudással, azokkal a készségekkel, amelyek képessé teszik őket, hogy megfeleljenek a főiskolák, egyetemek, valamint a munkaerőpiac, azaz a XXI. századi társadalom kihívásainak.

A nevelő-oktató munka pedagógiai céljai egyben a Teleki Blanka Gimnázium **értékeit**, értékrendjét is tükrözik.

Tanulóink:

a) Legyenek képesek az élethosszig tartó önálló tanulásra, a szakmai megújulásra.

b) Legyenek képesek megérteni a körülöttük lévő világban zajló folyamatokat.

c) Legyenek képesek az életük önálló alakítására.

d) Legyenek képesek elviselni és kezelni a sikereket és a kudarcokat.

e) Személyiségük legyen nyitott, toleráns, elfogadó, empatikus.

f) Legyenek képesek egyéni céljaik mellett a kisebb és nagyobb közösségek törekvéseit is elfogadni és a közösségi életben aktívan részt venni, elfogadni és elvárni a demokrácia szabályrendszerét.

g) Anyanyelvüket használják kulturáltan, a kommunikációs helyzetnek megfelelően.

h) Fogadják el az európai kultúra alapértékeit, tekintsék tágabb hazájuknak az európai nemzetek közösségét.

i) Legyenek környezettudatosak, életmódjukban, életvitelükben igényesek, törekedjenek a testi egészségük megőrzésére, a testi és lelki higiéniára, legyenek képesek megőrizni magukat a káros szenvedélyektől.

j) Legyenek képesek felelősséget vállalni.

k) Tartsák tiszteletben és védjék a természet és az épített környezet értékeit. Legyenek képesek a természettudományos műveltség megszerzésére és annak gyakorlati alkalmazására.

l) Legyenek képesek konfliktusaikat megfelelően kezelni, fejlett önismerettel, egészséges önbizalommal rendelkező tagjai legyenek a társadalomnak.

III. NEVELŐ-TANÍTÓ MUNKÁNK ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

A Teleki Blanka Gimnáziumban zajló, alapvetően a felsőfokú tanulmányokra való felkészítést és az értelmiségi létre való előkészülést különböző tanulmányi területeken (tagozatokon) végzi.

Tagozataink:

- Biológia-kémia komplex tanulmányi terület
- Idegen nyelvi tanulmányi terület
- Matematika tanulmányi terület
- Történelem tanulmányi terület
- Magyar tanulmányi terület

A tagozatokon a nevelés-oktatás négy évfolyamon történik. A biológia-kémia, történelem, idegen nyelvi és a magyar tanulmányi területhez nyelvi előkészítő évfolyam is választható. Ebben az esetben a tanulókat öt év alatt készítjük föl a felsőoktatási tanulmányaikra. Az osztályfőnökök a csoportjaikat a 12. évfolyam végéig kísérik. A tanulmányi területek részletes leírását a Helyi tanterv tartalmazza.

Minden tanévben két nyelvi előkészítős öt évfolyamos, (tagozatos előválasztással) és két négy évfolyamos tagozatos osztályt indítunk. A tanulmányi területek párosítását az indítást megelőző évben döntjük el a jelentkezéseket is figyelembevéve.

A Teleki Blanka Gimnázium pedagógiai céljainak eléréséhez szakmai autonómiát biztosít a nevelő-tanító munkában: a pedagógus a jogszabályi keretek között szabadon választhatja meg az általa legjobbnak tartott módszert és eszközt, amely megfelel a közös pedagógiai alapelveknek, hatékony, és illeszkedik a Gimnázium minőségi elképzeléseihez.

E módszereket és eszközöket igazítjuk a tanulók életkori sajátosságaihoz, egyéni adottságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez; valamint a nevelők személyiségéhez, pedagógiai problémakezelő képességeihez, vezetői stílusához. Közös alapot jelentenek ebben az alábbiak:

a) a következetes és odafigyelő pedagógusi attitűdünk;
b) a példaadásunk;
c) a pontosságunk és a precizitásunk;
d) a pozitív megerősítésünk;
e) a differenciált pedagógiai munkánk;
f) a tanulókkal való tartalmas interakcióink;
g) a rendszeres ellenőrzésünk és értékelésünk;
h) a megtervezett tanítási óráink;
i) a módszereink változatossága és szituációfüggő, tudatos, alkalmazása;
j) az elmélyítést, az alkalmazást, valamint a problémamegoldást segítő feladatok helyes aránya a rendszeres gyakorlásban (konkrét segítségnyújtás szervezésével);
k) a tárgyi eszközöknek a sokoldalú fejlesztésünk szolgálatába állítása.

Célunk, hogy folyamatosan lépést tartsunk a technikai fejlődéssel. Közös célunk és feladatunk:

a) olyan nevelési-oktatási stratégiákat dolgozunk ki, amelyekkel az új és újabb generáció érdeklődése fölkelthető és fenn is tartható;
b) az intézményi környezetet a gyermekek számára motiváló térré alakítjuk át;
c) lehetőséget teremtünk a hagyományos órakeretek megváltoztatására.

IV. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTŐ MUNKÁNK PEDAGÓGIAI FELADATAI

Iskolánk nevelő és tanító munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai és iskolán kívüli tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze. A személyiséget fejlesztő pedagógiai tevékenységünk főleg a következő területeken bontakozik ki:

- *a tanulók erkölcsi nevelése*: célja az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása, beépítése a személyiségbe;
- *értelmi nevelés:* az értelmi képességek fejlesztése, az önálló ismeretszerzés, a körülöttünk lévő valóság megismerése, megértése képességének a kialakítása;
- *közösségi nevelés, a társas kapcsolatokra való felkészítés*: az emberi együttélés szabályainak a megismertetése, az együttműködési képesség kialakítása, a kulturált közösségi magatartás és kommunikáció kialakítása;
- *érzelmi nevelés*: környezetünkre, közösségeinkre, önmagunkra irányuló helyes és aktivitásra késztető attitűd fejlesztése;
- *akarati nevelés*: az önismeret, a tanuló saját személyiségének a kibontakoztatására vonatkozó igény fejlesztése, a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kibontakoztatása;
- *nemzeti nevelés*: a nemzeti hagyományok, kultúránk, emlékeink, ismerete, és megbecsülése;
- *állampolgári nevelés:* az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése, a társadalmi érzékenység kialakítása, a közéletben való részvétel iránti igény kialakítása, a működő demokrácia elveinek, szabályainak megértése, használata;
- *munkára nevelés:* a munka fontossága, helye az emberi életben, a közösségért végzett munka hasznossága és erkölcsi értéke, a közösségi szolgálat iránti érdeklődés fölkeltése, az önkéntesség erkölcsi tartalmainak a felismerése;
- *testi nevelés:* a fizikai, testi képességek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése, egészséges, edzett fizikum, az egészséges életmód iránti igény, a káros szenvedélyekkel szembeni helyes döntési mechanizmusok kialakítása.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatunk a tanulói személyiség kibontakozásának segítése; az esélyegyenlőséget és az egyes tanulók fejlettségét, lehetőségeit, érdeklődését figyelembe vevő nevelés.

a) Olyan iskolai élet szervezése és működtetése, amelyben a tanuló személyesen is érdekelt.

8

b) Az egyértelmű elvárások és feladatok oly módon történő meghatározása, amely a személyiség méltóságának, önállóságának tiszteletben tartásával párosul.
c) A konstruktív életvezetés képességének kialakítása, fejlesztése.

IV. 1. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS RÉSZTVEVŐI

- a tanórákat vezető pedagógusok;
- az osztályfőnök, az osztályfőnök-helyettes;
- a Diákönkormányzatot segítő pedagógus;
- az iskolaorvos, a védőnő;
- a fejlesztőpedagógus;
- az iskolapszichológus és a szociális munkás.

A gyermek- és ifjúságvédelem kiemelt feladata a tanulók egészségvédelmi, mentálhigiéniás nevelése, az egészséges életmód tudatos formálása; a tanulók, pedagógusok, szülők jelzései alapján a hátrányos helyzetű, illetve veszélyeztetett tanulók problémáinak megismerése, családi környezetének feltárása. Az ifjúságvédelmi munka szervesen beépül a pedagógiai munkába.

Minden osztályfőnök saját osztályára vonatkozóan tervezi a feladatokat, munkájukat az iskolapszichológus és a szociális munkás segíti. Az iskola vezetője gondoskodik az iskolapszichológus felelős munkájához szükséges feltételekről, aki segíti az iskola pedagógusainak gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját, továbbá együttműködik az osztályfőnökökkel és a DÖK-kel.

A szociális munkás és az iskolapszichológus közös feladatai:

- a diák esetében a veszélyeztető tényező megléte esetén a gyermekjóléti szolgálat értesítése;
- hirdetőtáblán, jól látható helyen tájékoztat a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények címéről, telefonszámáról;
- tájékoztatást nyújt a diákok részére szervezett szabadidős programokról;
- kiemelt figyelemmel szervezi a tanulók egészségvédelmi, mentálhigiéniai nevelését, az egészséges életmód tudatos formálását;
- elkészíti az iskola prevenciós és életvezetési programokra vonatkozó stratégiáját;
- a diákok részére prevenciós programokat szervez a szenvedélybetegségek megelőzése érdekében.

IV. 2. AZ ISKOLAPSZICHOLÓGUS JOGAI ÉS KÖTELESSÉGEI AZ ISKOLÁBAN

Az intézményben működő iskolapszichológusnak joga van ahhoz, hogy

- munkavégzése során önálló helyiséggel és a munkaigényeknek megfelelő bútorzattal, anyagokkal, a minőségi munkavégzéshez szükséges eszközökkel rendelkezzen
- elláthassa a munkaköri leírásában rögzített feladatait, ezen belül

- konzultációt kezdeményezzen a pedagógussal, szülővel;
- pszichológiai tanácsadást nyújtson egyéni helyzetben vagy csoportnak;
- tanulást és közösségfejlesztést segítő felméréseket végezzen az iskolai osztályokban;
- a gyermek fejlődését segítő egyéni képességvizsgálatokat és a személyes erőforrásait feltáró személyiségvizsgálatokat végezzen, melyekkel a gyermek jobb megismerését és a pedagógiai munka differenciálását segíti elő.

- tanítási óra, pedagógiai foglalkozás időpontjában, azzal párhuzamosan, a pedagógussal egyeztetve, egyéni (nem csoportos) pszichológiai tanácsadás érdekében, saját szobájában fogadjon gyermeket, melynek során a gyermek távolmaradása a tanítási óráról engedélyezett és nem von maga után szankciókat.
- munkájának megvalósításában támaszkodjon az Iskolapszichológia Szakmai Protokolljának (ISZP) útmutatásaira és a munkaköri leírásában foglaltakra.

Kötelessége

- figyelembe venni munkavégzése során, hogy szolgáltatásai nyújtása alkalmával a gyermekek jogai és az őket gondozó szülők, pedagógusok jogai ne sérüljenek, tartsa szem előtt, hogy munkája alapvetően a bizalmon alapul;
- a pszichológusok Szakmai Etikai Kódexe (SZEK) alapján szervezni munkáját különösképpen az információk megosztásának és a titoktartásnak a kérdéseit.

V. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATAINK

Az egészséges életmódra nevelés: a mozgás, a táplálkozás, a testi és lelki egyensúly kialakítása és/vagy megőrzése, a káros szenvedélyektől mentes életre való igény kialakítása, az iskolai erőszak megelőzése, a baleset-megelőzés és a segítségnyújtás, valamint az egyénre vonatkozatott, életkori sajátságoknak megfelelő helyes egészségügyi szokások összességének a kialakítása.

1. A Teleki Blanka Gimnázium komplex módon kezeli az egészségfejlesztési teendőket: cél a tanulóink mindennapjait alapjaiban meghatározó tevékenységrendszer kialakítása. Az egészségfejlesztés az intézmény összes szaktanárának, osztályfőnökének a feladata.
2. A mindennapos testnevelés célja, hogy tanulóink megbarátkozzanak a rendszeres mozgás gondolatával, fölkeltsük bennük az igényt arra, hogy önállóan, a szabadidejükben is sportoljanak, részt vegyenek egészségmegőrző programokban. Rendszeresen részt veszünk iskolák közötti bajnokságokon, amely a sport iránti érdeklődés fölkeltése mellett a közösségi tudat kialakításához is nagymértékben hozzájárul.
3. Az egészséges életmód testi feltételei közé tartozik az egészséges táplálkozás is. Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink ismerjék a testi jóllét erre vonatkozó szabályait is, tudatosan és változatosan táplálkozzanak: őrizkedjenek a szélsőségektől: legyenek

tisztában az egyoldalú, a rendszertelen táplálkozás hátrányaival, ismerjék az alternatív táplálkozási formák előnyeit és hátrányait. Ennek megfelelően elvárásunk, hogy az iskolai közétkeztetés és a büfé kínálata megfeleljen a fenti egészségfejlesztési kritériumoknak.

4. A test és lélek összhangjának és egyensúlyának megteremtéséhez elengedhetetlen a környezet védelme, valamint a környezettudatos gondolkodás.
5. Diákjaink tanulják meg, hogy saját egészségünkért és környezetünkért egyaránt felelősek vagyunk!
6. Az egyénnek meg kell találnia a helyét a szűkebb és a tágabb közösségben. Konfliktuskezelési és -feloldási technikák megtanításával megelőzhető az agresszió. A tanulók érzelmi/lelki fejlődését iskolapszichológus segíti.
7. Az önismeret az alapja a határozott, nyílt, elfogadó és elfogadott személyiségnek. Feladatunk tehát e terület és az érzelmi intelligencia fejlesztése. Fontos, hogy tanulóink ismerjék önmagukat, képesek legyenek az önvizsgálatra, reflektálni tudjanak a gondolataikra, tevékenységeikre, képesek legyenek a jellemfejlődésre, a másság elfogadására, a toleranciára, az empátiára; a közösségi létre, egészséges párkapcsolat kialakítására. Legyen reális a jövőképük. A káros szenvedélyektől mentes életmód az egészségnevelés egyik legfontosabb alapköve.
8. A tanulóknak meg kell ismerniük a drog, az alkohol, a dohányzás és egyéb szenvedélybetegségek (szerencsejáték, túlzott internethasználat stb.) veszélyeit, valamint ezek személyiség- és egészségromboló hatásait. A prevencióban a nevelőtestület mellett kiemelkedő szerepe van a védőnőnek, az iskolaorvosnak, iskolapszichológusnak és a szociális munkásnak.
9. Minden tanév elején osztályfőnöki és szakórákon, valamint az egyes pedagógiai programban rögzített projektek előtt munka- és balesetvédelmi oktatásban részesítjük a tanulókat.
10. A helyes egészségügyi szokásokhoz hozzátartozik a személyi higiéné is. Értendő ezen a rendszeres tisztálkodás, táplálkozási szokások, valamint az öltözködés is. Fontosnak tartjuk, hogy az életre nevelés keretében diákjaink megtanulják és alkalmazzák az alkalomhoz és helyzethez illő öltözködés normáit.
11. Tanulóink minden tanévben általános orvosi és fogászati szűrővizsgálaton vesznek részt.

VI. A KÖRNYEZETI NEVELÉS ELVEI ÉS CÉLJAI

Iskolánk Öko-iskola. Ennek szellemében célunk, hogy a tanulók

a) környezettudatossá váljanak;
b) alakuljon ki bennük egy egyetemes környezeti etika, a jövőre vonatkozó felelősségérzet;
c) ismerjék meg a környezetet befolyásoló globális és helyi gazdasági és társadalmi folyamatokat;

d) szerezzenek (éljenek meg) személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok kezelésében, megoldásában.

Az iskola környezeti nevelése szolgálja az ökológiailag, szociálisan, gazdaságilag és politikailag fenntartható társadalom számára szükséges kulcskompetenciák kialakulását. A környezettudatos magatartásának elősegítése, életvitelének kialakítása az iskolán belül és kívül történik.

A tanórákon:

a) tantervbe beillesztve szakórákon (biológia, kémia, fizika, idegen nyelvek);
b) osztályfőnöki munkatervekben célkitűzés az egészségügyi és környezetvédelmi nevelés;
c) részvétel a Fenntarthatósági témahét programjaiban;
d) művészeti és humán tárgyaknál a tantervekben kiegészítésként jelenik meg.

A tanórán kívül:

a) megemlékezés a jeles napokról (pl. Föld-Víz napja, állatok világnapja, ózon világnapja);
b) szelektív hulladékgyűjtés: szelektív hulladékgyűjtő kukák, palackprés, elemgyűjtés, papírgyűjtés;
c) az iskola kertjének ápolása faültetés, madárvédelem, a folyosókra, osztálytermekbe növények elhelyezése;
d) az iskola tisztaságának megőrzése.

Iskolán kívül:

a) biológia terepgyakorlat;
b) természetjáró kirándulások, tanösvények bejárása, kerékpár- és kenutúrák;
c) szemétszedés a Városligetben;
d) részvétel sport- és természetbarát programokon;
e) lehetőség szerint bekapcsolódva más környezetvédelmi programokba is, részvétel az ilyen témában szervezett versenyeken.

VII. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLAPOLGÁROK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATAINK

1. A közösségfejlesztés minden iskolai csoport működésének egyik legfontosabb eleme. Az osztályokban folyó nevelés-oktatás a közösségek tevékenységén keresztül valósul meg. A színvonalas munka alapfeltétele a közösség folyamatos fejlődése. Az osztályok szintjén elsősorban az osztályfőnök szerepe a meghatározó.
2. A Diákönkormányzat rendszeres megbeszélései adják a színterét az iskolai diákélet demokratikus megélésének, fontos szerepet játszanak ebben az DÖK-öt segítő pedagógusok.
3. Ugyancsak fontos színterei a közösségi nevelésnek a hagyományos iskolai és iskolán kívüli diákprogramok. Szülői igény és finanszírozás esetén osztálykirándulások, terepgyakorlatok, gólyatábor, sítúrák, vízitúrák, külföldi utazások csoportjai.
   a) A tanórákhoz kapcsolódó tanulói közösségek:
   – osztályközösség;

- bontott csoportok a nyelvi, digitális kultúra órákon;
- érettségi előkészítő foglalkozások;
- tehetségfejlesztő csoportok;
- korrepetálások, felzárkóztató foglalkozások;
- sportkörök;
- énekkar;
- szakkörök.

b) A DÖK tevékenysége arra irányul, hogy tanulóink képessé váljanak az önszervezésre, a demokrácia szabályainak az elsajátítására, közösségi életük önálló irányítására, mindezekkel önálló, a közéletben eligazodó, a közösségi normákat tiszteletben tartó személyiséggé fejlődjenek. A diákönkormányzati tevékenység az iskolai hagyományrendszer működésének, az iskolán belüli, iskolán kívüli művelődéshez, szórakozáshoz, testneveléshez kapcsolódó programok, foglalkozások szervezésének, a szabadidő hasznos eltöltésének a kerete. A DÖK-öt segítő pedagógusok kulcsszereplői mindezen tevékenységeknek.

4. A szabadidő hasznos és kulturált eltöltése, az ismeretek mind szélesebb körű megszerzése, közösségi élmények átélése a célunk azzal, hogy különféle szabadidős programokat szervezünk (amennyiben a szülők a tanulók költségeit vállalják):
   a) tanulmányi kirándulások a természeti, történelmi, kulturális értékek megismerése céljából évente egy alkalommal, évfolyamtól függően 1–3 napos időtartamban. A tanulmányi kirándulásokat az osztályfőnökök a diákok bevonásával osztály- vagy évfolyamszinten szervezik;
   b) sítábor, vízitábor évente;
   c) terepgyakorlatok évente (általában május hónapban), amelyek helyszíne és programja szorosan az adott tantárgy tematikájához kapcsolódik, szem előtt tartva az elméleti oktatás és a gyakorlati ismeretszerzés összhangját;
   d) külföldi tanulmányutak;
   e) színházlátogatások, koncert- és mozilátogatások;
   f) múzeumok, kiállítások, könyvtárak látogatása, és az ezekhez kapcsolódó foglalkozások.

5. Iskolai hagyományaink évtizedek során alakultak, nevelő erejük, közösségépítő hatásuk fontos és nélkülözhetetlen nevelőmunkánkban. Az a)-d) és j) pontba foglalt programok megvalósulása önköltségi alapon történik.
   a) a leendő 9. évfolyamosok fogadása
      - A 9. évfolyamos tanulók május végén vendégül látják a leendő 9. évfolyamosokat. Ez a program kezdi meg a leendő 9. osztály közösséggé formálásának folyamatát.
   b) gólyatábor
      - Minden év augusztus végén az új 9-es osztályok többnapos közösségépítő tréningen vesznek részt.
   c) gólyaavató

- Szeptember végén a gólyaavató vetélkedősorozata zárja le a gólyaprogramot.

d) szalagavató bál, amely a végzős diákok ünnepi bemutatkozása.
e) Teleki-nap(ok)
f) Az iskolanap(ok) a művelődés, a szórakozás, a sport lehetőségét nyújtják a tanulóknak. A meghívott előadók, tanárok, diákok munkája, a programokon való részvétel, a sportversenyek nemcsak bővítik az ismeretszerzés repertoárját, hanem a közösségfejlesztés nagyszerű lehetőségét is megteremtik mind osztály-, mind iskolai szinten.
g) ballagás
   - Ez az esemény a Teleki-díj odaítélésének az ideje.
h) házi versenyek, kiállítások
i) zenei műsorok
j) táborok, terepgyakorlatok, országjárás, külföldi utazások
k) állami és nemzeti ünnepeink megünneplése
l) emléknapok: a holokauszt, a kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja, a nemzeti összetartozás napja, a magyar kultúra napja, a költészet napja, a magyar nyelv hete stb.
m) a nyelvi képzéseink keretein belül a sajátos nemzeti ünnepek és emléknapok megtartása.

6. Közösségépítő tevékenységünk fontos eszköze az a díjrendszer, amellyel legkiválóbb tanulóinkat, közösségeinket jutalmazzuk az alábbi rend szerint: 14
   a) **Zirzen Janka-díj**, amelyet a tanulmányi téren az év folyamán legjobban teljesítő osztályok kapnak;
   b) **Teleki Blanka-díj**, amelyet a gimnáziumi tanulmányai során legmagasabb színvonalon teljesítő diákok kapnak;
   c) **Radák Olga-díj**, amelyet a legnívósabb közösségi teljesítményéért tanulók és közösségek kapnak.

A Teleki Blanka-díj és a Radák Olga-díj jelöltjeire az osztályfőnökök tehetnek javaslatot indoklással. Az osztályfőnök által leírt indoklást a nevelőtestület megismeri, és ez alapján titkos szavazással dönt. Minden évben 1-3 díj kerül kiosztásra a jelöltektől és a szavazás eredményétől függően. A díjazottak kihirdetése minden évben a ballagáson történik, a jelölés határideje emiatt a ballagás előtt két héttel van. A díjak anyagi hátterét a „TELEKI BLANKA" Gimnáziumi Alapítvány biztosítja.

VIII. A NEMZETISÉGI KULTÚRA MEGISMERÉSE

Tanulóink ismerik nemzeti ünnepeinket, ezekhez kötődő hagyományainkat, és ezeket tantárgyi ismereteikhez is tudják kapcsolni. Ezzel együtt célunk, hogy egyre nyitottabbá váljanak más népek kultúrája iránt, ismerjék, hogy Magyarországon **milyen nemzetiségek** és kisebbségek élnek. A településünkön élő kisebbségek kultúrájával való ismerkedés integrált

tantárgyi keretek között zajlik, elsősorban az állampolgári ismeretek, a történelem, a magyar nyelv és irodalom illetve az osztályfőnöki órákon.

IX. AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA ÉS AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI AZ ISKOLÁNKBAN

Az osztályfőnök az osztályban zajló nevelőmunka kulcsszereplője, a legfőbb közösségformáló szerep az övé. Feladata, hogy úgy segítse egy erős közösség kialakulását, hogy mindeközben a tanulók önálló és teljes személyiségek maradjanak. A legfőbb nevelési feladata érett, autonóm személyiség kialakítása.

Az osztályfőnökök részletes feladatait a személyre szabott munkaköri leírások tartalmazzák. Többek között:

a) koordinálás az iskolai közösségek között, információátadás;
b) a tanulócsoport pedagógusainak információval való ellátása, rendszeres konzultáció a csoport helyzetével kapcsolatban;
c) az osztályközösség megszervezése, fejlesztése, tevékenységének tudatos, tervszerű irányítása;
d) a közösség és az egyes tanulók kapcsolatának menedzselése, a közösségen belüli konfliktusok pedagógiai eszközökkel való kezelése;
e) kapcsolattartás a szülői házzal;
f) felkészülés a szülői értekezletekre, a szülő korrekt tájékoztatása a csoport és az egyének neveltségi szintjével, tanulmányi eredményével kapcsolatban;
g) a közösségben vagy az egyes tanulók esetében felmerülő problémák kezelése, szükség esetén speciális szakember hívása;
h) a pályaorientáció, a pályaválasztás segítése, életstratégia kialakításának támogatása;
i) a törvényi szabályozás alapján az érettségi feltételeként meghatározott közösségi szolgálatban való tanulói részvétel megszervezése, irányítása, ellenőrzése;
j) közreműködés az ifjúságvédelmi feladatok ellátásában;
k) az iskolai DÖK munkájának, a tisztségviselők megválasztásának a segítése;
l) tervszerűen munkavégzés a tanév elején elkészített tanmenetterve alapján;
m) az elektronikus napló vezetése, ellenőrzése;
n) a félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása;
o) a bizonyítványok megírása;
p) az érettségi jegyzők munkájának, valamint a szóbeli érettségi vizsga lebonyolításának segítése;
q) a hiányzások igazolásának adminisztrációja;
r) az osztálya kötelező általános orvosi, valamint fogászati szűrővizsgálatának figyelemmel kísérése;
s) az osztályértekezlet vezetése.

Intézményünkben az osztályfőnöki munka támogatása érdekében osztálymegbeszéléseket tartunk rendszeresen (a munkaterv alapján), amelyeken az adott

15

osztályban fölmerülő beilleszkedési, magatartási és tanulmányi problémákat beszélik meg a közösségben tanító pedagógusok.

X. A PEDAGÓGUSOK INTÉZMÉNYI FELADATAI A TELEKI BLANKA GIMNÁZIUMBAN

A pedagógusok feladatait részletesen a munkaköri leírások tartalmazzák, amelyek az érintett pedagógus bevonásával és egyetértésével készülnek.

Az általános intézményi alapfeladatok a következők, a pedagógus:

a) felkészül a tanítási órákra;
b) a tanítási órákat szakszerűen, tervezett módon tartja meg;
c) gondoskodik a tanórához szükséges eszközök előkészítéséről;
d) összeállítja és értékeli a dolgozatokat, a tanulmányi versenyek feladatsorát;
e) kijavítja a tanulók dolgozatait, verseny-feladatsorát;
f) rendszeresen értékeli és minősíti a tanulók munkáját mind szóban, mind írásban;
g) dokumentálja az elektronikus naplóban az órákat, az érdemjegyeket;
h) lebonyolítja a felvételi, osztályozó, különbözeti, javító- és érettségi vizsgákat, méréseket, tanulmányi versenyeket;
i) tehetségfejlesztő, felzárkóztató foglakozásokat tart, elvégzi az azzal kapcsolatos feladatokat;
j) felügyel a tanulókra tanórán, az órák közötti szünetekben, a különböző vizsgákon, a tanulmányi versenyeken, a méréseken;
k) iskolai kulturális, és sportprogramokat, ünnepségeket, rendezvényeket, tanulmányi kirándulásokat szervez;
l) osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, DÖK-t segítő pedagógusi feladatokat lát el;
m) ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat lát el;
n) fogadóórákat, szülői értekezleteket tart;
o) részt vesz a megbeszéléseken, tájékoztatókon, nevelőtestületi értekezleten, munkaközösségi értekezleten;
p) részt vesz továbbképzéseken;
q) tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai műhelymunkát végez;
r) részt vesz az intézményi dokumentumok elkészítésében, azok felülvizsgálatában, módosításában;
s) rendben tartja a rábízott szertárt, szakleltárt készít, rendben tartja a szaktantermet;
t) rendben tartja és tartatja az osztálytermeket.

XI. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEINK RENDJE

Kiemelt figyelmet igényelnek azok a tanulók, akik teljesítményükben elmaradnak az átlagtól (magatartási, beilleszkedési vagy tanulási nehézséggel, fejlődési zavarral küzdenek, szociális hátrányuk miatt lemaradnak), valamint azok, akik átlag feletti képességekkel,

kognitív/emocionális tulajdonságokkal rendelkeznek.

1. Nehézséggel küzdő tanulóink többnyire rendelkeznek szakértői bizottság által felállított diagnózissal és fejlesztési javaslattal. (Amennyiben a tanuló nem rendelkezik szakvéleménnyel, pedagógusaink feladata az esetleges probléma felismerése és annak jelzése az igazgatónak.) Az elkészült szakvélemény alapján az igazgató határozatot hoz a tanuló fejlesztéséről és azt a fejlesztés során figyelembe kell venni. A határozat egy példánya a szülőt illeti meg, egy az osztályfőnöké illetve a fejlesztő pedagógusé, aki tájékoztatja a fejlesztésben érintett kollégáit a fejlesztési területekről, valamint az esetleges könnyítésekről, a mentesítésekről és a számonkérés illetve az értékelés javasolt formáiról. Az egyes tantárgyakból értékelés alól felmentett tanulók a tanórán kötelesek részt venni, ahol a szaktanár lehetőség szerint igyekszik fejlesztő tevékenységet biztosítani. Az egyes tantárgyak követelményeit nem vagy elégséges szinten teljesítők számára szervezett formában egyéni foglalkozási felzárkóztatást biztosítunk.
2. **A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel küzdő tanulókat** nevelő-oktató munkánk partnernek tekinti. Ennek megfelelően a pedagógiai céljaink az alábbiak:
   a) nyitott és gyarapítható tudás birtokosaivá válnak;
   b) rendelkeznek olyan erkölcsi értékekkel és empátiával, amelyek segítségével be tudnak illeszkedni a közösségbe, és hosszú távon annak építőivé is tudnak válni.

A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók iskolai eredményességét az alábbi pedagógiai eszközökkel és módszerekkel segítjük:

- a diákok képességeihez igazodó motiváló módszerek;
- problémaorientált nevelés;
- a közösségbe való beilleszkedés fokozott támogatása;
- differenciált tanórai feladatok;
- változatos óravezetés: frontális, egyéni, csoportos, kooperatív munka stb.;
- tanórán kívüli tevékenységek;
- egészséges énkép kialakításának a segítése;
- az önbizalom erősítése;
- a motiváció növelése;
- fejlesztő pedagógus által vezetett felzárkóztató foglalkozás biztosítása, - a fenntartóval történt egyeztetést követően, lehetőség szerint - csoportbontás.

3. Mivel a Nemzeti alaptanterv a **sajátos nevelési igényű** tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma, az abban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a műveltségi területeken megfogalmazott célok, feladatok a sajátos nevelési igényű tanulókra is érvényesek. Az SNI diákok esetében szükség esetén együttműködünk a Zuglói Benedek Elek Óvoda, Általános Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény integrált oktatásban résztvevő utazó

gyógypedagógiai intézményegységével. Célunk, hogy az arra rászoruló diákjainknak hatékony segítséget nyújthassunk problémáik leküzdésében, és minden tanítványunk számára megkönnyítsük a társadalomba való beilleszkedést. A sajátos nevelési igényű tanulók gondjainak megoldására az osztályfőnökök a tanár kollégákkal, a szülőkkel és diákokkal együttműködve teszik meg a szükséges lépéseket. Tanórai kereteken belül törekszünk az egyéni sajátosságokhoz igazodó tanórai tanulás megszervezésére. A gyógypedagógus dolgoz ki az SNI diákok számára fejlesztő programot egyéni sajátosságaiknak és igényeiknek megfelelően.

4. A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók nevelési esélyegyenlőségének megteremtése kiemelkedően fontos feladat annak érdekében, hogy tompítsa és csökkentse azokat a negatív társadalmi hatásokat, amelyek az iskolán kívül érik őket. Módszerek, eszközök:
   a) az osztályfőnök tartja a rászoruló családokkal a kapcsolatot;
   b) a tanulást segítő iskolai környezetet hozunk létre (körülmények, taneszközök stb.);
   c) a gyermek- és ifjúságvédelemért felelősök és az osztályfőnök együttműködik a gyermekvédelmi szolgálattal, ill. a gyámhivatallal.
6. A tehetségfejlesztés nagy hagyományokra tekint vissza a Teleki Blanka Gimnáziumban. A Gimnázium „Tehetségpont”, illetve Európai Tehetségpont” akkreditációval rendelkezik. A szakirányú szakvizsgával rendelkező pedagógusok feladata a program irányítása, amelynek elemei a következők:
   a) differenciált tanórai munka;
   b) tehetségfejlesztő körök szervezése;
   c) versenyekre, vetélkedőkre való felkészítés (pl. OKTV);
   d) nívócsoportos oktatás.

XII. A TANULÓK RÉSZVÉTELE INTÉZMÉNYÜNK DÖNTÉSI FOLYAMATÁBAN

Az iskola a tanulók demokráciára, közéleti felelősségre nevelése érdekében diákönkormányzatot (helyi szervezeti nevén: DÖK) hoz létre, amely működésének segítése az egész nevelőtestület feladata.

A diákok döntési jogkört gyakorolnak, a nevelőtestület véleményezésével:

a) a DÖK tisztségviselőinek megválasztásában;
b) a közösségi életük tervezésében, szervezésében;
c) a DÖK működésének meghatározásában.

A DÖK saját szervezeti és működési szabályzata (SZMSZ) szerint tevékenykedik. Ezt a dokumentumot a tanulói közösség fogadja el, a nevelőtestület hagyja jóvá. A nevelőtestület csak abban az esetben utasíthatja el a DÖK SZMSZ-ének elfogadását, ha annak tartalma jogszabályba, vagy az iskola SZMSZ-ébe, házirendjébe ütközik.

A DÖK véleményét kikérjük:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt;
- a házirend elfogadása előtt;

- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt;
- a tanulói közösséget érintő kérdésekben.

A diákok problémáikat, véleményüket, kérdéseiket folyamatosan jelezhetik a velük foglalkozó pedagógusoknak, valamint megfogalmazhatják az évente kétszer megszervezendő diákközgyűléseken is. A DÖK osztálykuldöttei rendszeresen üléseznek, és az ott elhangzottakról az osztályfőnöki órákon tájékoztatják társaikat.

A tanuló az DÖK-höz fordulhat érdekképviseletért, és a jogszabályokban meghatározott módon kérheti az őt ért sérelem orvoslását. A DÖK tevékenységei közé tartozik még az iskolanap rendezése, pályázatok kiírása, nyári táborok szervezése is.

XIII. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNYI PARTNEREK KAPCSOLATTARTÁSÁNAK RENDJE ISKOLÁNKBAN

1. Tanulói közösségek:
   a) Az iskola tanulói: az iskola és a tanulók együttműködését a Házirend szabályozza.
   b) Az osztályok képviselői Iskolai Diákönkormányzatot (DÖK) alakítanak. Ez a közösség a diákok érdekeinek képviseletére és a saját közösségi élet megszervezésére jön létre.
   c) Eseti közösségek is létrejönnek, például: nyári táborozók, sí- és vízitúrázók csoportja.
   d) Rendezvényszervezésre alakult közösségek: szalagavató bál, Teleki-nap, nyílt nap, egyéb iskolamarketinggel kapcsolatos csoportok.
   e) Eseti és állandó színjátszó-csoportok, szakkörök, diákklubok.
2. Tanári közösségek:
   a) a nevelőtestület;
   b) a munkaközösségek iskolánkban:
      - Idegen nyelvi I-II. munkaközösségek: tagjai az idegennyelvet tanító tanárok;
      - Természettudomány I. munkaközösség: matematika, fizika, digitális kultúra, tantárgyakat tanító tanárok;
      - Természettudomány II. munkaközösség: kémia, biológia, földrajz, testnevelés tantárgyak tanárai;
      - Humán I. munkaközösség: magyar nyelv és irodalom, mozgóképkultúra és médiaismeret, ének-zene tantárgyat tanító tanárok és az iskolai könyvtáros;
      - Humán II. munkaközösség: történelem, állampolgári ismeretek vizuális kultúra tantárgyak tanárai;
      - Osztályfőnöki munkaközösség.

      A munkaközösségek működésének rendjét részletesen az SZMSZ szabályozza.
      - az iskolavezetőség tagjai: az iskolaigazgató, az igazgatóhelyettesek, a munkaközösségek vezetői, az DÖK-öt segítő pedagógus(ok);
3. Szülői közösségek:
   - az osztályok szülői szervezete;

19

- a szülők jogaik érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében, az intézmény működését, munkáját érintő kérdésekben véleményezési, javaslattevő joggal rendelkező iskolai szintű szülői szervezetet (SZMK) hoznak létre.

4. Egyéb partner közösségek:
   a) A „TELEKI BLANKA” Gimnáziumi Alapítvány: két pedagógus és három szülő alkotja a kuratóriumot;
   b) köznevelési intézmények;
   c) egészségügyi intézmények (fogászat, általános orvosi szűrővizsgálat);
   d) szakmai háttérintézmények és szolgáltatók;
   e) külföldi nevelési-oktatási intézmények (európai uniós, állami és alapítványi pályázatok);
   f) egyetemek, főiskolák;
   g) kollégiumok.

5. A kapcsolattartás a tanulókkal:
   a) hirdetőtáblákon elhelyezett,
   b) iskolarádióban, iskolatévében ismertetett,
   c) az iskolai honlapon és közösségi médiás felületeken megjelentetett,
   d) a diák-önkormányzati tagok által ismertetett információk segítségével történik.

6. A kapcsolattartás a szülőkkel:

A tantestület folyamatosan együttműködik a szülői házzal. A szülők és a tanulók javaslatait figyelembe vesszük. A szaktanárok, az osztályfőnökök rendszeresen tájékoztatják a szülőket a felmerülő problémákkal kapcsolatban. Az információátadás elsődleges formája az elektronikus napló, amelyből a szülő folyamatosan tájékozódhat gyermeke helyzetéről. Évente két alkalommal, egy hónappal a félév/tanév zárása előtt tájékoztatjuk a szülőt a tanuló esetleges gyenge teljesítményéről.

7. A szülők fórumai:
   a) a szülői szervezet ülései;
   b) a szülői értekezletek (évente kétszer);
   c) a fogadóórák (évente kétszer).

A szülői értekezleteken az osztályfőnök és a szülők megfogalmazzák a közös célokat, és megbeszélik a felmerülő problémákat. A pedagógustól tájékoztatást kapnak az osztály közösségi helyzetéről, a tanulmányi eredményekről, az iskolai szintű kérdésekről, az adott osztályra vonatkozó feladatokról, az iskolai eseményekről.

8. Az intézményi tanács:

Az intézményi tanács a szülők, a nevelőtestület és az intézmény székhelye szerinti települési önkormányzat azonos számú delegáltjából áll.

Az intézményi tanács:

- jogi személy, amely hatósági nyilvántartásba vétellel jön létre, a hatósági nyilvántartást a hivatal vezeti, székhelye azonos az érintett iskola székhelyével,
- tagjait az igazgató bízza meg a delegálásra jogosultak véleménye alapján a feladat ellátására,
- elnökének az választható meg, aki életvitelszerűen az intézmény székhelyével azonos településen lakik,
- ügyrend alapján működik, az ügyrendet az intézményi tanács dolgozza ki és fogadja el azzal, hogy az elfogadott ügyrendet az intézményi tanács elnöke legkésőbb az elfogadást követő tizenötödik napon megküldi a hivatalnak jóváhagyásra,
- ügyrendjének a hivatal által történt jóváhagyását követően az intézményi tanácsot a hivatal felveszi a hatósági nyilvántartásba,
- képviseletét az elnök látja el.

Az igazgató félévenként egy alkalommal beszámol az intézmény működéséről az intézményi tanácsnak, amely az intézmény működésével kapcsolatos álláspontját megfogalmazza, és eljuttatja a Közép-Pesti Tankerületi Központ számára.

XIV. A TANULMÁNYOK ALATTI OSZTÁLYOZÓVIZSGÁK ÉS A JAVÍTÓVIZSGÁK SZABÁLYAI

A tanuló a tanév végén az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha a kötelező tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ennek feltétele, hogy a tanuló az adott tantárgy tanévre vonatkozó, a Helyi tantervben meghatározott követelményeit teljesítette.

A tanulmányok alatti vizsga (osztályozó, javító, átjelentkező, különbözeti) részei:

a) Írásbeli és/vagy szóbeli illetve gyakorlati – a tantárgytól függően.
b) Az írásbelit a vizsgázó diák szaktanára tanára javítja.
c) A szóbeli vizsga bizottság előtt zajlik, amelynek két tagja lehetőség szerint az adott tantárgyból diplomával rendelkező tanár.
d) Az írásbeli vizsga időtartama 60 perc, mely az adott tanév helyi tantervének legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglalja. A szóbeli vizsga időtartama 15 perc, melyet az idegennyelv kivételével 30 perces felkészülési idő előz meg.
e) Amennyiben a tanuló valamilyen – szakértői bizottság által kiadott szakvélemény alapján kedvezményekkel rendelkezik – ezen a vizsgán is érvényesíteni kell.

A vizsga anyaga:

a) Az adott évfolyam és tantárgy vizsgakövetelményeit a Helyi tanterv tartalmazza.
b) A vizsga eredményéről jegyzőkönyv készül.
c) A befejezett vizsga eredménye nem változtatható meg, bekerül a naplóba, a bizonyítványba és a törzslapba.
d) Ha a vizsgázó a vizsgát engedély nélkül (felróható okból) megszakítja, javítóvizsgát

tehet.

e) A szabályosan megtartott vizsga nem ismételhető.

Az értékelés érdemjegyhatárait, illetve százalékos arányait az egyes szakmai munkaközösségek alakítják ki. Amennyiben egy tantárgy esetében két tanár értékel egy tanulót, az érdemjegyet közösen alakítják ki.

A tanulmányok alatti vizsga részeit, az értékelés részletes szabályait és szempontjait tantárgyankénti lebontásban a pedagógiai program 1. számú melléklete tartalmazza.

1. Egy adott tantárgyból a tanulónak **osztályozóvizsgá**t kell tennie a félévi vagy a tanév végi érdemjegyei megállapításához, ha
   a) előrehozott érettségi vizsgára kíván jelentkezni, de még nem teljesítette a Helyi tantervben megfogalmazott tantárgyi követelményeket, illetve a tantárgyból év végi osztályzattal nem rendelkezik;
   b) a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen eléri a kétszázötven (250) tanítási órát, vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák éves óraszámának harminc százalékát (30%) meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben elegendő számú érdemjeggyel nem értékelhető – ha azt a nevelőtestület engedélyezi.
   c) Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie;
   d) egyéni munkarendű jogviszony esetén teljes körű osztályozó vizsgát kell tenni;
   e) a tanuló az igazgató engedélyével a megállapított tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesíti;
   f) más iskolából érkező tanulók esetében, ha az igazgató a Helyi tantervben foglaltaknak megfelelően őt az előzőleg nem tanult tantárgyak teljesítésére kötelezi.
      Egy osztályozóvizsgán legfeljebb csak két év tananyagából tehet vizsgát a tanuló. A vizsga követelményeit a helyi tanterv határozza meg.
   g) A félévi osztályozó-vizsga időszakra a jelentkezés határideje december 20-a, az áprilisi, illetve júniusi osztályozóvizsga-időszakra történő jelentkezés határideje március 1-je, az augusztusi osztályozóvizsga-időszakra történő jelentkezés határideje augusztus 15-e. A tavaszi előrehozott érettségire jelentkező diákoknak nem kell külön osztályozó vizsgára jelentkezniük.
   h) Ha a jogszabályban megfogalmazott időnél többet mulasztott a tanuló, akkor értesítése az osztályozóvizsga-kötelezettségről az osztályfőnök kötelessége. A tájékoztatást legkésőbb az osztályozóvizsga tanév helyi rendjében szereplő időpontja előtt 30 nappal az elektronikus naplón keresztül közli a tanulóval.
   i) A szabályosan megtartott vizsga nem ismételhető meg. Az osztályozó és a különbözeti vizsgáról távol maradni kizárólag orvosi vagy hatósági igazolással lehet. Ha a tanuló neki felróható okból nem jelenik meg a vizsgán, akkor a vizsga sikertelen. Ha a tanuló neki fel nem róható okból (egészségügyi vagy hatósági igazolással rendelkezik) nem

jelenik meg a vizsgán, a legrövidebb időn belül pótlóvizsgát tehet.

j) Amennyiben a tanuló iskolai hiányzása miatt lemarad valamilyen kötelező számonkérésről, az ismételt iskolába járást követő két héten belül pótolni köteles. A tanulmányok alatti vizsga követelményeit és értékelését az 1. számú melléklet tartalmazza.

2. A tanuló **javítóvizsgát** tehet, ha a tanév végén valamelyik – legfeljebb három - tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, vagy az osztályozóvizsga követelményeit nem teljesítette.
   a) Az iskola a javítóvizsga időpontjáról az iskola honlapján értesíti a tanulókat.
   b) A javítóvizsgáról távol maradni kizárólag orvosi vagy hatósági igazolással lehet. Ebben az esetben a diák aug. 31-ig újabb lehetőséget kap a pótlásra. Ha ilyennel a tanuló nem rendelkezik, a javítóvizsgát nem teljesítette, és a tanköteles tanuló az évfolyamot ismételni köteles, a nem tanköteles tanuló az évfolyamot megismételheti.
   c) A javítóvizsga követelményeit a Helyi tanterv határozza meg.

XV. A FELVÉTEL ÉS ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI, VALAMINT A SZÓBELI FELVÉTELI VIZSGA KÖVETELMÉNYEI ISKOLÁNKBAN

A tanulók középfokú beiskolázási felvételi rangsorban elfoglalt helye kizárólag a felvételin elért pontszáma és a hozott pontszám összege alapján alakul ki. A hozott eredményt és a felvételin elért eredményt 25-75%-os arányban számítjuk be. A nyolcadikos felvételizők összpontszáma az alábbi elemekből tevődik össze:

1. a tanuló általános iskolában szerzett 7. tanév végi és 8. osztály félévi osztályzatait, a felvételi tájékoztatóban megadott tantárgyakból vesszük figyelembe.
2. A központi felvételin elért pontszámok.
3. A saját szervezésű szóbeli felvételin elért pontszámok.

A középfokú beiskolázás során iskolánk **szóbeli felvételi vizsgákat** szervez:

a) a meghirdetett tanulmányi területekhez kapcsolódóan a tanév helyi rendjében kijelölt tantárgyakból.

b) A vizsga kérdései a NAT általános iskolai követelményrendszerére és az iskola által a felvételi tájékoztatóban nyilvánosságra hozott követelményekre épülnek. A felvételihez kapcsolódó tantárgyi követelményeket a Helyi tanterv tartalmazza, amelyeket az iskola honlapján is nyilvánosságra hozzuk.

c) A szóbeli vizsgára a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időszakban kerül sor.

d) A szóbeli vizsgán elérhető eredmény a felvételi eljárás eredményének megállapításakor a felvételi eljárás egészében megszerezhető összpontszám huszonöt százaléka.

A felvételi eljárásban a rangsorolás során az azonos összesített eredményt elérő tanulók közül előnyben részesülnek a hátrányos helyzetű tanulók, ezt követően az a

jelentkező, akinek a lakóhelye illetve tartózkodási helye a Budapest XIV. kerületben található, valamint különleges helyzetéből fakadóan az, aki a szóbeli felvételi vizsgán jobb eredményt ért el, majd ezt követően az, akinek közvetlen családtagja iskolánk tanulója.

Tanév közben a megüresedett férőhelyeinkre fogadunk tanulókat más iskolából, ennek feltétele az iskola saját átvételi vizsgájának teljesítése (írásbeli dolgozat a tagozat kiemelt tantárgyaiból), továbbá személyes elbeszélgetés, amelyen a tanuló bemutatja a félévi/év végi bizonyítványát. Erre a tanév során kétszer biztosítunk lehetőséget: augusztusban és félévzárást követően. Az átvételi vizsga követelményeit a kerettantervek határozzák meg. A felvételi eredmények ismeretében az igazgató dönt a jelentkező tanuló felvételéről.
Az átjelentkező tanuló – felvétele esetén – köteles osztályozó (különbözeti) vizsgát tenni abból a helyi tantervben rögzített tantárgyból, amelyet előzőleg nem, vagy alacsonyabb óraszámban tanult, mint amit a Gimnázium helyi tanterve meghatároz.

XVI. AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERVÜNK

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek tanításának célja, hogy ismerjék föl a veszélyhelyzeteket, amelyek révén megelőzhetők vagy elháríthatók a balesetek, képesek legyenek krízisszituációkban cselekvőképesek maradni: életjelenségeket vizsgálni, kisebb sérüléseket ellátni, segítséget hívni, adott esetben pedig akár életet is menteni.

A Budapest XIV. Kerületi Teleki Blanka Gimnáziumban elsősorban biológia tanórákon, történik az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása. Az iskolai védőnővel egyeztetve minden tanévben osztályfőnöki órán mutatjuk be/frissítjük föl a tanulók elsősegély-nyújtási ismereteit.
Tartalmak:

a) a helyszín biztosítása, segélykérés, teendők vészhelyzetben;
b) betegvizsgálat, a légút biztosítása, lélegeztetés és kompresszió;
c) stabil oldalfekvő helyzet biztosítása, mozdíthatóság kérdése, betegmozgatás különleges körülmények között, betegszállítás;
d) az elsősegélynyújtó kompetenciái, a jó elsősegélynyújtó tulajdonságai;
e) elsősegélynyújtás ájulás esetén;
f) sebek típusai, sebellátás;
g) a vérzések típusai, vénás vérzés, artériás vérzés ellátása;
h) állati harapások, rovarcsípések ellátása;
i) égési, fagyási sérülések ellátása, a fagyás fokozatai, tennivalók a szervezet általános lehűlése esetén.

XVII. A TANKÖNYV, TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI, A TÉRÍTÉSMENTES TANKÖNYVEK

Iskolánkban a hivatalos, tankönyvlistán szereplő nyomtatott tankönyveket, kiegészítő anyagokat (munkafüzet, feladatgyűjtemény, térképek, függvénytáblázat, audiovizuális anyag, kötelező és ajánlott olvasmányok, elektronikus könyvek) használunk.
A taneszközöknek:

1. Illeszkedni kell az iskola helyi tantervéhez
2. Illeszkedjen a tanulók életkori sajátosságaihoz.
3. Színes, érdekes, igényes, a tantárgyat vonzóvá tevő legyen.
4. Lehetőséget adjon a tanulónak önálló feldolgozásra, gyakorlásra is.
5. Lehetőség szerint több tanéven át lehessen használni.
6. Illeszkedjen a kompetencia alapú oktatás alapelveihez.
7. Ár-érték aránya minél kedvezőbb legyen.
8. Előnyben részesítjük azokat a tankönyvcsaládokat, melyeknek jól használható segédleteket tartalmazó elektronikus változata is létezik (videó- és képanyag, szimulációk, animációk, feladatsorok)

XVIII. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK ÉS AZ EZZEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI ISKOLÁNKBAN

A Teleki Blanka Gimnázium a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI Rendelete 13. § (2) bekezdése alapján 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségi előkészítőket a szabadon választható tantárgyak közé sorolja. Minden tanévben az előzetes igényfelmérés majd a jelentkezések függvénye az, hogy melyik tantárgyból indítjuk el a érettségi előkészítőt, az alábbi megkötésekkel:

a) Az érettségi előkészítő az emelt szintű érettségire készít föl. Minden tanév április hónapjában fölmérjük a tanulók igényeit, valamint tájékoztatjuk a szülőket a jelentkezés jogszabályi vonatkozásaira. E felmérés alapján minden év április 30-ig elkészítjük a következő tanév érettségi előkészítői tervhálóját, amelyben megjelöljük azokat a pedagógusokat, akik várhatóan a következő tanévben az előkészítőket tartani fogják.
b) A tanulóknak minden év május 20-ig van lehetőségük a következő tanév szabadon választható foglalkozásaira jelentkezni (ezt a jogot kiskorú tanulóink esetében a tanuló és a szülő együttesen gyakorolja), és a szülőnek (vagy a nagykorú tanulónak) nyilatkozatot tenni az alábbi jogkövetkezmények tudomásul vételéről: A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI Rendelete 14. § (1) és (2) bekezdése alapján a vállalt érettségi előkészítőn a részvétel a tárgyévben kötelező. Az esetleges hiányzást az elektronikus naplóban rögzítjük.
c) Ha egy adott foglalkozás megtartását csak az teszi lehetővé, akkor „vegyes-évfolyamos” csoport is megszervezhető.
d) A nyelvi-előkészítő évfolyamon, az előzetesen választott tagozatot előkészítő fejlesztő órát tartunk a szabadon választható órák terhére.

e) 11. és 12. évfolyamon egy érettségi előkészítő választása kötelező. Mentesül az érettségi előkészítő választása alól az a 12. évfolyamos diák, aki már rendelkezik előrehozott emelt szintű érettségi vizsgával.
f) A teljesítményt osztályzatokkal és érdemjegyekkel értékeljük, és az eredményt a félévi értesítőben, valamint a bizonyítványban meg is jelenítjük. A továbbhaladás szempontjából ezeket a foglalkozásokat ugyanúgy kezeljük, mint a kötelező tanítási órákat. A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelete 15. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a tanulóink számára évente egy alkalommal (szeptember 3. hetének a végéig vagy félévkor) engedélyezzük, hogy módosítsák a választásukat, és új előkészítőt választhassanak meghatározott feltételek mellett. A módosítás kizárólag az igazgató egyedi elbírálása alapján lehetséges.

Kötelezően választandó természettudományos tantárgy a 11. évfolyamon

A 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet alapján a 11. évfolyamon minden diáknak kötelező heti 2 órában természettudományos tantárgyat tanulni. A Teleki Blanka Gimnáziumban a biológia-kémia tanulmányi területen tanulók esetében ez a tantárgy (biológia) az alapóráik között szerepel. A nem természettudományos tagozaton tanulók számára a Kormányrendelettel összhangban a következő módon biztosítjuk ennek a tantárgynak az oktatását:

1. A képzést a 11. évfolyamon diszciplináris keretek között, a biológia, kémia, földrajz és fizika tantárgyak körében biztosítjuk a szaktanári kapacitás függvényében.
2. A diákok a 10. évfolyamon a naptári év április 10-éig előzetes igényfelmérésen döntenek arról, hogy a természettudományos tantárgyat érettségi előkészítő keretében, vagy az alapóráik között kívánják-e tanulni, illetve hogy a biológia/kémia/fizika/földrajz tárgyak közül melyiket szeretnék elsősorban választani.
3. E felmérés alapján a szaktanári kapacitás figyelembevételével minden év április 30-ig elkészítjük a következő tanév természettudományos tantárgyi tervhálóját, amelyben megjelöljük azokat a tantárgyakat és természettudományos érettségi előkészítőket, amelyek közül a leendő 11. évfolyamos diákok számára egy kötelezően választandó.
   a) Amennyiben a biológia/fizika/földrajz/kémia tantárgyak közül választ a diák érettségi előkészítőt, további 2 órával egészül ki a választott természettudományos tantárgyból az érettségi előkészítő óraszáma a kötött órakeret terhére.
   b) Amennyiben a természettudományos tantárgyat az alapóráik között kívánják tanulni, a szaktanári kapacitások figyelembevételével meghirdetett természettudományos tantárgyak (biológia/kémia/földrajz/fizika) valamelyikére kell jelentkezniük. A meghirdetett tárgyak esetében a maximális létszám 30 fő. Annak a diáknak, aki a 30-as létszámba nem fér be, másik tantárgyat/csoportot kell választania. A jelentkezés határideje a 10. évfolyamon a naptári év május 20.

XIX. AZ ÉRETTSÉGI TANTÁRGYAK

A Budapest XIV. Kerületi Teleki Blanka Gimnáziumban az összes tanított tárgyból felkészítjük tanítványainkat a középszintű érettségi vizsgára.
Emelt szintű érettségire a tanulmányi területek kiemelt tantárgyaiból (történelem, angol, német, biológia, matematika) vállaljuk a felkészítést, illetve emelt szintű érettségi előkészítőt indítunk 11-12. évfolyamon minden olyan tantárgyból, melynek előkészítős csoportjába legalább 12 fő jelentkezik.

Intézményünkben középszintű érettségi vizsgát szervezünk minden tantárgyból, amelyből a tanuló vizsgázni szeretne. A tavaszi vizsgaidőszakban az emelt szintű vizsgákra is az iskolában kell jelentkezni.

Előrehozott érettségi vizsga tehető **idegen nyelvekből** és olyan érettségi vizsgatárgyból, amelyeknél a tantárgy tanítása a helyi tanterv szerint a 12. évfolyam tanévét megelőző tanévek valamelyikében lezárul. Ezt a vizsgatípust az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után (ha valamely érettségi tantárgy tanítása nem a 12. évfolyam végén fejeződik be, vagy a tanuló egy tanév alatt két vagy több tanév követelményeit teljesíti) a tanulói jogviszony fennállása alatt lehet teljesíteni. Természettudományos tantárgyból előrehozott érettségi a 12. évfolyam őszi vizsgaidőszakában tehető a helyi tanterv előírásainak megfelelően.

Ha a tanuló a jogszabály által meghatározott vizsgatárgy követelményeit teljesítette, és előrehozott érettségi vizsgát tett, az iskola magasabb évfolyamán vagy évismétlés esetén ezt a tantárgyat nem köteles tanulni. Az óralátogatás alóli felmentéshez igazgatói kérvény benyújtása szükséges.

A törzslap alapján az osztályzatot az évfolyam elvégzéséről kiállított év végi bizonyítványban fel kell tüntetni.

A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI

A részletes, tantárgyakra lebontott témaköröket a 2. számú melléklet tartalmazza.

XX. AZ EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGIRE VALÓ FELKÉSZÜLÉS FEJLESZTÉSI FELADATAI A 11-12. ÉVFOLYAMON

A 11. és a 12. évfolyamon a fakultatívan választható órák segítségével emelt szintű érettségi vizsgára készülhet fel a tanuló. Az emelt szintű többletórák tananyagának meghatározása és az emelt szintű követelmények magukban foglalják a középszintű követelményeket is. Ebből következően a feladatai és fejlesztési követelményei megegyeznek a központilag meghatározott követelményekkel.

A középiskolai tananyag rendszerező ismétlésével párhuzamosan a diákok megismerhetik az érettségin előforduló feladattípusokat, és gyakorolhatják ezek megoldását. Az írásbeli mellett szerepet kap a szóbeli vizsgára való felkészítés, a tudományos stílus és kifejezőkészség elsajátítása is. Nemcsak szaktárgyi ismereteket, de minden olyan tanulói kompetenciát is fejlesztünk, melyek a sikeres emelt szintű érettségi vizsga letételéhez és a felsőfokú tanulmányok sikeres folytatásához szükségesek. Különös figyelmet fordítunk arra, hogy minden tantárgyból fejlődjék a tanulók feladatmegértési szintje, szintetizáló és problémamegoldó képessége, az eredmények interpretálásának képessége, aminek majd a felsőoktatásban is hasznát veszi.
A képzés heti plusz óraszáma két óra tantárgyanként a 11. és 12. évfolyamon, illetve 4 óra a 11. évfolyamon a természettudományos tantárgyak esetében.

A részletes, tantárgyakra lebontott fejlesztési feladatokat a Helyi tanterv szaktárgyi mellékletei tartalmazzák, amelyek szakmai tartalmáért a munkaközösség-vezetők felelősek.

XXI. EGYENLŐ BÁNÁSMÓD, ESÉLYEGYENLŐSÉG

Célunk az, hogy iskolánkban érvényesüljön a:

a) diszkriminációmentesség;
b) szegregációmentesség;
c) integráció biztosítása;
d) a különleges bánásmódot igénylő tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása;
e) a minőségi oktatáshoz történő egyenlő hozzáférés biztosítása.

Tiltunk minden közvetlen és közvetett hátrányos megkülönböztetést, amely egy személy vagy csoport valós vagy vélt jellemzői (neme, faji hovatartozása, bőrszíne, nemzetisége, nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozása, anyanyelve, fogyatékossága, egészségi állapota, vallási vagy világnézeti meggyőződése, politikai vagy más véleménye, szexuális irányultsága, nemi identitása, életkora, társadalmi származása) alapján hátrányos helyzetbe hoz. Tiltjuk a zaklatás, a jogellenes elkülönítés és megtorlás alkalmazásának minden formáját.

Iskolánk az nevelés-oktatás során tiszteletben tartja a tanulók és alkalmazottak emberi értékeit, emberi méltóságát, egyediségét. Fontos feladatnak tekintjük a megfelelő munkahelyi légkör kialakítását, az alapvető értékek megőrzéséhez és megerősítéséhez való hozzájárulást.

Intézményünk alapvető célja, hogy minden tanulót képességeinek megfelelően juttassunk el tanulmányai során az optimális szintre, ezzel emelve a munkaerő-piaci esélyeit. Ehhez olyan intézményi feltételeket kívánunk biztosítani, amelyben a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülésével történik.

Az oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőségének megteremtésén túl célul tűzzük ki az esélyteremtést, a támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását az intézményünkben tanuló minden diák számára.

Az intézményben tanuló diákoknak – amennyiben speciális helyzetük miatt szükségük van rá – tervszerű, tudatos fejlesztése a többletszolgálattal:

a) felzárkóztatás, tehetséggondozás, szabadidős, tanulmányi és közösségi tevékenységek szervezése a fenntartóval történt előzetes egyeztetést követően, lehetőség szerint;
b) a tehetséges tanulók beiskolázása, sikeres tanulmányainak támogatása, és bejutása a felsőoktatásba;
c) a tehetséggondozás tudatos, egyénre szabott modelljének kidolgozása;
d) az egyéni tanulási utak kijelölése;
e) egyenlő esély biztosítása minden tanuló számára a pedagógiai többletszolgálat igénybevételére;
f) A tehetséggondozásba, illetve felzárkóztató programokba bevont tanulók számára a heti óraszámuk egy tanórával növekedhet.

XXII. A FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

Nevelő-oktató munkánk eredményessége érdekében szem előtt kell tartanunk, hogy a tanulók otthoni munkája, az írásbeli és szóbeli házi feladatok szerves folytatásai a tanórai munkának.

A házi feladatok célja különböző lehet:

1. Az alapfogalmak, alapismeretek, összefüggések gyakoroltatása.
2. Az órán feldolgozásra kerülő témákhoz szükséges alapismeretek felelevenítettése (ismétlés, tankönyvhasználat).
3. A házi feladatok megválasztásakor fontos szempont a helyi tanterv valamint az érettségi követelményeinek figyelembevétele.
4. A házi feladat megoldását a tanár érdemjeggyel értékelheti.
5. A megtanulandó elméleti anyagot egyértelműen ki kell jelölni a diákok számára.

A házi feladat jellege szerint lehet:

a) elméleti és gyakorlati, vagy írásbeli házi feladat;
b) házi dolgozat;
c) kiselőadás, prezentáció, gyűjtőmunka.

A TANULÓ ÉRTÉKELÉSE

I. A TANULÓK TANULMÁNYI KÖTELEZETTSÉGÉNEK TELJESÍTÉSE

a) tanulóink rendszeres napi iskolába járással, a tanórákon történő koncentrált figyelemmel és aktív részvétellel, a házi feladatok megoldásával teljesítik tanulmányi kötelezettségüket.
b) eleget tesznek emellett az iskola által támasztott egyéb elvárásoknak is: látogatják az iskola tanórán kívüli programjait, szakköreit.

II. AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁBA LÉPÉS FELTÉTELEI

a) A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény szabályozza a magasabb évfolyamba lépés feltételeit.
b) A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei (szóbeli és írásbeli feleletek, témazáró dolgozatok, elméleti és gyakorlati feladatok, házi dolgozatok, projektek, belső vizsgák), illetve az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló- és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.
c) Az értékelés érdemjegyhatárait, illetve százalékos arányait az egyes szakmai munkaközösségek alakítják ki. Amennyiben egy tantárgy esetében két tanár értékel egy tanulót, az érdemjegyet az óraszámaik arányában közösen alakítják ki.
d) Iskolánkban a belső vizsgák, kisérettségik négyszeres, a próbaérettségi, a témazáró dolgozat és a projektmunka értékelésekor kapott érdemjegy kétszeresen számít a félévi, évvégi osztályzat kialakításánál.
e) Ha a tanuló bármelyik félév során megszerzett érdemjegyeinek átlaga nem éri el a 2,0-t, akkor tanév végén az egész éves anyagból számon kérhető. E számonkérés 400 %-os vizsgajegynek minősül, és eredménye meghatározza a tanuló tanév végi osztályzatát.
f) Amennyiben a tanuló a tanév végén legfeljebb három tantárgyból kap elégtelen osztályzatot, javítóvizsgát tehet, vagy kérésére (kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére) a tanévet megismétli. Háromnál több tantárgyi elégtelen osztályzat esetén a tanuló a sikertelen tanévet köteles megismételni.
g) A tanuló kötelező tantárgyának számít valamennyi, a tanuló órarendjében szereplő tantárgy, beleértve a szabadon választott órákat (érettségi előkészítőket) is.
h) A tanuló a tanév végén osztályozóvizsgát köteles tenni, ha nem rendelkezik kellő számú érdemjeggyel.
i) A tanuló a tanév végén abban az esetben léphet a magasabb évfolyamba, amennyiben az adott évfolyamon a számára kötelező – és kötelezően választott - valamennyi tantárgyból a bizonyítványába legalább „elégséges” osztályzat kerül.
j) A tanuló abban az esetben értékelhető félévkor, ill. a tanév végén, ha a pedagógus adott tanévre vonatkozó tanmenetében meghatározott minden témazáró dolgozatát (vagy azt pótló szóbeli feleletet) teljesítette, és ezen kívül a tantárgy adottságainak megfelelően félévenként egy további érdemjeggyel – összesen legalább heti óraszám+1 (egy) osztályzattal – rendelkezik, valamint a belső vizsgák során érdemjegyet szerzett az adott tantárgyból.

III. AZ ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS MÓDJAI ISKOLÁNKBAN

Iskolánkban az érdemjeggyel való értékelés változatos formák szerint történik: írásbeli felelet, szóbeli felelet, órai munka, házi dolgozat, iskolán kívül elvégzendő csoportos feladat (terepgyakorlat, projektmunka stb.), a készségtárgyakból speciálisak a teljesítmény formája és tartalma szerint (versenyek stb.). A tanuló érdemjegyét a pedagógus a

megállapítástól számított 5 munkanapon belül az elektronikus tanulmányi rendszerben (e-kréta) rögzíti.

1. ÍRÁSBELI

a) A munkaközösségek által az egyes tantárgyakra elkészített Helyi tantervek tartalmazzák, melyek azok a témák, amelyek írásbeli számonkérés alapját képezik. Ezek részben esszé-, részben teszt-jellegűek, gyakorlatok a tantárgy és a témakör függvényében.
b) Valamennyi tantárgyból szükséges az írásbeli beszámoltatás is, mivel az érettségin minden tantárgyból van írásbeli vizsgarész.
c) A tanárok az osztállyal tanév elején ismertetik az értékelés főbb szempontjait, valamint a számonkérések várható időpontját.
d) Az írásbeli dolgozatokra témazárókra adott érdemjegyek nagyobb hangsúllyal (kétszeres) esnek latba a félévi-tanév végi osztályzatok kialakításakor.
e) A témazáró írásbeli munkákra adott érdemjegyeket a tanárok úgy rögzítik (adott színnel) az e-naplóban, hogy egyértelmű legyen az adott érdemjegy súlya.
f) A témazáró írásbeli dolgozatot a szaktanár a megíratás tervezett időpontja előtt egy héttel bejelenti az osztálynak, csoportnak.
g) Egy osztállyal/csoporttal egy tanítási napon legfeljebb két tantárgyból íratható témazáró dolgozat.
h) A tanár a dolgozatot 10 munkanapon belül kijavítja.
i) Ha a tanuló hiányzik a témazáró megírásakor, a hiányzást követően a szaktanárral egyezteti a pótlás idejét és módját.
j) A digitális országos kompetenciamérés értékelési rendszerét a munkaközösségek az 1. sz. mellékletben határozzák meg.

2. SZÓBELI

a) A tanórai szóbeli feleletek rendszerint az előző óra anyagának, illetve az adott témakör ismeretanyagának a számonkérésére szolgálnak.
b) Fontos szerepe van emellett a tanulói önálló munkán alapuló kiselőadásoknak, gyűjtő- és kutatómunkáknak és az órai munkának is.
c) A tanulók hiányzását a szaktanárok egyéni elbírálás alapján, az adott helyzet mérlegelésével tekintik a számonkérés (felelés) alóli felmentésre alapot adó indoknak.
d) Készségtantárgyakból – testnevelés, rajz, ének-zene – speciális, a kompetenciaterületeknek megfelelő számonkérési formákat (pl. gyakorlat) alkalmazzuk.
e) Az egyes tantárgyak értékelési rendszerét a munkaközösségek határozzák meg.

IV. A BELSŐ VIZSGÁK RENDSZERE

A diákok fejlődésének mérését, a vizsgarutin megszerzését és az érettségire történő minél hatékonyabb felkészítést szolgálja, hogy a kötelező érettségi tantárgyakból, idegen nyelvekből és a tanulmányi területekhez kapcsolódó tantárgyakból belső vizsgákat szervezünk. Ezek a vizsgák évfolyamszinten, a szakmai munkaközösségek által meghatározott módon szóbeli illetve írásbeli formában valósulnak meg. A vizsgák témakörei összegző jelleggel az addigi és az aktuális tanév anyagát tartalmazzák a helyi tantervekben pontosított követelményrendszerrel. Szóbeli vizsgák esetén 2 fős szaktárgyi bizottság előtt zajlik a felelés az idegen nyelvek kivételével 20 perces felkészülési időt követően.

A belső vizsgákat érdemjeggyel értékeljük, amelyek 400%-os súllyal számítódnak be a diák tanulmányi átlagába. Amennyiben szóbeli és írásbeli vizsgarész is van, a végső érdemjegy kialakításában a két rész arányát az 1. melléklet tartalmazza. A vizsgáról való távolmaradás esetén pótló vizsgát kell szervezni az adott diáknak. A tanév teljesítésének és a sikeres továbbhaladásnak a feltétele, hogy a tanuló minden belső vizsgán érdemjegyet szerezzen.

A vizsgák napja tanítási nap, de további számonkérés nem szervezhető a vizsganapokra.

A NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ ÉVFOLYAM VIZSGÁI

A nyelvi előkészítő évfolyamon az első és a második idegen nyelv esetében évközi vizsgákkal is értékeljük a tanuló teljesítményét.

Az első idegen nyelv esetében negyedévente (november, január, április, június), a második idegen nyelv esetében pedig a tanév folyamán kétszer (december és május) mérjük fel írásbeli, illetve szóbeli vizsgákon a diákok fejlődését.

MŰVELTSÉGTERÜLETI, KISÉRETTSÉGI ÉS PRÓBAÉRETTSÉGI VIZSGÁK

A 10. évfolyamon a tanulmányi területhez kapcsolódó műveltségterületi vizsgákat, második idegen nyelvi vizsgákat, a 11. évfolyamon a kötelező érettségi tárgyakhoz kapcsolódó kisérettségi vizsgákat, valamint a 12. évfolyamon a matematika próbaérettségit szervezünk. Az egyes tantárgyakból a következő időpontokban vizsgáznak az érintett diákok:

TANULMÁNYI TERÜLET	10. ÉVFOLYAM VÉGE	11. ÉVFOLYAM VÉGE	12. ÉVFOLYAM FÉLÉV
magyar	magyar nyelv és irodalom, második idegen nyelv	magyar nyelv és irodalom, történelem	matematika próbaérettségi
történelem	történelem, második idegen nyelv	magyar nyelv és irodalom, történelem	matematika próbaérettségi
idegen nyelvi	első és második idegen nyelv	magyar nyelv és irodalom, történelem	matematika próbaérettségi
biológia-kémia	biológia, második idegen nyelv	magyar nyelv és irodalom, történelem	matematika próbaérettségi
matematika	matematika, második idegen nyelv	magyar nyelv és irodalom, történelem	matematika próbaérettségi

A vizsgák szervezési formáit (írásbeli és/vagy szóbeli) a munkaközösségek az 1. mellékletben leírtak alapján szabályozzák.

V. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA

A tanuló osztályzatait alapvetően évközi teljesítménye alapján kell megállapítani.
Indokolt esetben azonban lehet:
a) osztályozó vizsgán;
b) különbözeti vizsgán;
c) javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján.

A tanulmányok alatti vizsga (osztályozó, javító, átjelentkező, különbözeti) részei:

a) Írásbeli és/vagy szóbeli illetve gyakorlati – a tantárgytól függően.
b) Az írásbelit a vizsgázó diák szaktanára tanára javítja.
c) A szóbeli vizsga bizottság előtt zajlik, amelynek két tagja lehetőség szerint az adott tantárgyból diplomával rendelkező tanár.
d) Az írásbeli vizsga időtartama 60 perc, mely az adott tanév helyi tantervének legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglalja. A szóbeli vizsga időtartama legfeljebb 15 perc, melyet az idegennyelv kivételével 30 perces felkészülési idő előz meg.
e) Amennyiben a tanuló valamilyen – szakértői bizottság által kiadott szakvélemény alapján kedvezményekkel rendelkezik – ezen a vizsgán is érvényesíteni kell.

A vizsga anyaga:

a) Az adott évfolyam és tantárgy vizsgakövetelményeit a Helyi tanterv tartalmazza.
b) A vizsga eredményéről jegyzőkönyv készül.
c) A befejezett vizsga eredménye nem változtatható meg, bekerül a naplóba, a bizonyítványba és a törzslapba.
d) Ha a vizsgázó a vizsgát engedéllyel (fel nem róható okból) megszakítja, pótló, ha engedély nélkül (fel nem róható okból), akkor javítóvizsgát tehet.
e) A szabályosan megtartott vizsga nem ismételhető.

Az értékelés érdemjegyhatárait, illetve százalékos arányait az egyes szakmai munkaközösségek alakítják ki. Amennyiben egy tantárgy esetében két tanár értékel egy tanulót, az érdemjegyet közösen alakítják ki.
A tanulmányok alatti vizsga részeit, az értékelés részletes szabályait és szempontjait tantárgyankénti lebontásban a pedagógiai program 1. számú melléklete tartalmazza.

A tanulók nyelvi-csoportba sorolása minden évben a májusban elvégzett teszt alapján megváltozhat.

VI. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK ELVEI ÉS KORLÁTAI

Házi feladat bármely tantárgyból adható egyik óráról a másikra. A házi feladat elvégzésének/elkészítésének hiánya elégtelen érdemjegyet vonhat maga után. Nagyobb terjedelmű otthoni munka, házi dolgozat elkészítésére hosszabb időt, legalább egy hetet kell hagyni.

Egy-egy tantárgyból félévente legfeljebb egy házi dolgozat elkészítését lehet kötelezővé tenni.

Kötelező olvasmány bármely tantárgyból adható, amennyiben ezt a tantárgy Helyi tanterve tartalmazza.

Az írásbeli- és szóbeli feladatok megválasztásakor alapvető szempont a Helyi tanterv, valamint az érettségi követelményeinek figyelembevétele.

VII. A MINŐSÍTÉS, ÉRTÉKELÉS MÓDJA

1. Az egyestől ötösig terjedő érdemjegyekkel történő minősítést alkalmazzuk minden tantárgyból. Fontos szerepet kap az érdemjegyek mellett a tanár részéről a szóbeli értékelés.
2. A minősítés során alapvetően az érettségi szempontokat alkalmazzuk. A teljesítmények elbírálásakor – feleletek és témazárók esetében – az elégséges alsó és felső határát az egyes munkaközösségek határozzák meg.
3. Különösen nagy súlyt fektetünk a hozzánk érkező diákok tudásának, képességeinek diagnosztikus mérésére. Ezt a felvételi vizsgát követően a belső vizsgák során vizsgáljuk.
4. A tanulók teljesítményét a szaktanárok a tanmenetben tervezett módon és időpontban szakaszosan mérik.
5. Az ellenőrzés és az értékelés alapelvei:
   a) a folyamatosság, rendszeresség;
   b) az objektivitás és empátia helyes aránya;
   c) a tanulói önkontroll fejlesztésének igénye.
6. A számonkérésnek, a tanulói teljesítmény értékelésének, minősítésének követelményei:
   a) a számonkérésnek mindig a tanuló tudására, ismereteire kell irányulnia;
   b) lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására;
   c) a tanuló teljesítményét mindenkor az elvárás–képesség–teljesítmény egységében kell értékelni;
   d) az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze;
   e) a tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.
   f) Az értékelés a 9-12. évfolyamon folyamatos. Ennek funkciói:
      a) visszacsatolás a diákok és a szülők számára a tantárgybeli előmenetelről;

34

b) megerősítés és motiválás.

g) A folyamatos értékelés fajtái:
   a) órai értékelés (szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzésére);
   b) szóbeli felelet értékelése (szummatív értékelés);
   c) írásos értékelés (írásbeli munka minősítésére: osztályzat + hozzáfűzött megjegyzések, tanácsok).

11. A félévi és tanév végi értékelés funkciói:
   a) félévkor: visszajelzése annak, hogy a tanuló hol tart a tantárgy ismeretanyagának, az abban való jártasságnak az elsajátításában. A félévi osztályzatnak kell kifejeznie azt, hogy a tanulói munka, aktivitás tendenciája megfelelő-e, a képességei szerinti legmagasabb szintű tudás megszerzéséhez vezet-e, visszajelzést kell adnia arról, hogy megtalálta-e a tanuló a tantárgy eredményes elsajátításához szükséges tanulási módszereket.
   b) év végén: az osztályzatban kifejezett értékelés azt mutatja meg, hogy a tanuló milyen szinten sajátította el a tantárgy adott tanévre előírt követelményeit.
   c) A félévi és év végi értékelés összhangban kell, hogy legyen az évközi értékelések során adott szóbeli, írásbeli és egyéb érdemjegyekben kifejezett visszajelzésekkel.

VIII. A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ, A TANULÓ MAGATARTÁSÁNAK, SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSÉHEZ, MINŐSÍTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ ELVEK, ÉRTÉKELÉSI KÖVETELMÉNYEK

1. MAGATARTÁS, SZORGALOM ÉRTÉKELÉSE

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök végzi. Az értékelés során kikéri osztályfőnökhelyettese és az osztályában tanító szaktanárok véleményét, valamint figyelembe veszi a tanuló önértékelését.

a. Döntése során mérlegelheti a tanulóról szerzett információkat (családi háttér, az iskolapszichológus és a fejlesztőpedagógus véleménye),
b. a tanuló általános viselkedését, segítőkészségét, közösségben betöltött szerepét, dicséreteit és figyelmeztetéseit,
c. valamint mulasztásait.

Annak érdekében, hogy a magatartás és szorgalom értékelése elérje pedagógiai célját, fontos, hogy a tanulónak, mint egyénnek szóljon.

2. A JUTALMAZÁS FELTÉTELEI ÉS FORMÁI

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, illetve hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, dicséretben illetve jutalomban részesül.

Egyéneknek és közösségeknek adható elismerések:

a) dicséret szóban vagy írásban;
b) oklevél;
c) jutalomkönyv, vagy egyéb tárgyi jutalom;
d) iskolai díszoklevél;
e) pályázatok esetén pénzjutalom.
f) Az Alapítvány minden évben pályázatot ír ki a legjobb tanulmányi eredményt elérő, valamint a közösségi munkában kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulóknak, továbbá azoknak, akik az előző tanév végéhez képest a legnagyobb mértékben javítottak tanulmányi eredményükön.

HELYI TANTERV

I. A NAT-BAN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI

A gimnázium 9-12. évfolyamán az általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő oktatás-nevelés folyik.

Tanulmányi területeinken az emelt szinten oktatott tárgyakra jellemző tantárgyspecifikus tartalmakat a helyi tantervünk tantárgyi fejezeteiben szerepeltetjük.

A pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák kialakítását az egyes műveltségi területek tananyagával együtt valósítjuk meg.

A Nemzeti Alaptantervben – 110/2012. (VI. 4.) Korm.rend. – megfogalmazott pedagógiai feladatok helyi megvalósításáról a Pedagógiai Program rendelkezik a következő módon:

- A NAT 2020 mellékletének I. fejezetében rögzített fejlesztési területekről – nevelési célokról jelen Pedagógiai Program helyi tantervei, illetve az osztályfőnöki tantárgy helyi tanterve rendelkezik.

- A NAT 2020 mellékletének II. fejezetében elvárt kulcskompetenciák beépüléséről a kerettantervek alapján elkészült tantárgyi helyi tantervek és az osztályfőnöki helyi tanterv rendelkezik.

A részletes, tantárgyakra, tanulmányi területekre, valamint évfolyamokra lebontott terveket a tantárgyi helyi tantervek tartalmazzák, amelyek szakmai tartalmáért a munkaközösség-vezetők felelősek.

A Teleki Blanka Gimnázium Helyi tantervei összhangban állnak a NAT-tal és a kiadott kerettantervekkel: kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára.

A Helyi tantervek a Pedagógiai Program mellékletében – tantárgyanként és évfolyamonként kerültek megjelenítésre.

1. A TELEKI BLANKA GIMNÁZIUM ÓRATERVEI

A 2023/2024-es tanévtől induló tagozatok óraszámtáblázata felmenő rendszerben (NAT 2020)

37

	Minden tagozat	TÖRTÉNELEM				IDEGEN NYELVI				MAGYAR				MATEMATIKA				BIOLÓGIA-KÉMIA			
		évfolyam				évfolyam				évfolyam				évfolyam				évfolyam			
	9NY	9	10	11	12	9	10	11	12	9	10	11	12	9	10	11	12	9	10	11	12
magyar nyelv és irodalom		3	4	5 (4+1*)	5 (4+1*)	3	4	5 (4+1*)	5 (4+1*)	**5**	**6**	**7 (6+1*)**	**8 (6+2*)**	3	4	5 (4+1*)	5 (4+1*)	3	4	5 (4+1*)	5 (4+1*)
1. idegen nyelv	13	3	3	4	4	**5**	**5**	**4**	**4**	3	3	4	4	3	3	4	4	3	3	4	4
2. idegen nyelv	5	3	3	3	3	**3**	**3**	**5**	**6**	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
matematika		3	3	3	5 (3+2*)	3	3	3	5 (3+2*)	3	3	3	5 (3+2*)	**5**	**5**	**6 (5+1*)**	**7 (6+1*)**	3	3	4 (3+1*)	4 (3+1*)
történelem		**4**	**4**	**6 (5+1*)**	**7 (6+1*)**	2	2	4 (3+1*)	4 (3+1*)	2	2	4 (3+1*)	4 (3+1*)	2	2	3	5 (3+2*)	2	2	3	5 (3+2*)
állampolgári ismeretek					1				1				1				1				1
biológia		2	3			2	3			2	3			2	3			**4**	**3**	**4**	**4**
fizika		3	2			3	2			3	2			3	2			3	2		
kémia		3	0			3	0			3	0			3	0			**3**	**2**		
földrajz		0	3			0	3			0	3			0	3			0	3		
ének-zene		1	1			1	1			1	1			1	1			1	1		
vizuális kultúra		1	1			1	1			1	1			1	1			1	1		
mozgóképkultúra és médiaismeret				1	1			1	1			1	1			1	1			1	1
digitális kultúra	3	2	1	2		2	1	2		2	1	2		2	1	2		2	1	2	
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
kompetenciafejlesztés	4																				
11.évf. kötelező természettudomány ** **alapóra** biológia / fizika / kémia / földrajz				2				2				2				2					
11.évf. kötelező természettudomány ** **érettségi előkészítő** biológia / fizika / kémia /földrajz				**4** (2+2)				**4** (2+2)				**4** (2+2)				**4** (2+2)					
Összesen	**31**	**34**	**34**	**32/34**	**32**	**34**	**34**	**32/34**	**32**	**34**	**34**	**32/34**	**32**	**34**	**34**	**32/34**	**32**	**34**	**34**	**32**	**33**
érettségi előkészítő				**2**	**2**			**2**	**2**			**2**	**2**			**2**	**2**			**2**	**1**

*A kötött órakeret (érettségi tárgy) keretében a kötelező érettségi tantárgyak plusz óraszáma.

** **Választható**: vagy alapórán, vagy érettségi előkészítő keretében. Igényfelmérés után a szaktanári kapacitás feltérképezésével a biológia, fizika, földrajz, kémia tantárgyak közül kerül meghirdetésre a kötelezően választandó természettudományos tantárgy. Azok a diákok, akik érettségi előkészítő keretében tanulják a kötelező természettudományos tantárgyat 11. évfolyamon, +2 óra emelt szintű képzést kapnak a választott természettudományos tárgyból az érettségi előkészítő keretében a kötött órakeret terhére.

II. OKTATÁSZERVEZÉS ISKOLÁNKBAN

CSOPORTBONTÁS

Az nevelő-oktató munka hatékonyabbá tétele érdekében – a fenntartóval történt előzetes egyeztetést követően, lehetőség szerint - törekszünk az oktatás csoportbontásban történő megvalósítására, illetve arra, hogy minden tanuló motivációjának és érdeklődési körének megfelelően részesülhessen magasabb szintű oktatásban.

1. Fontos pedagógiai szempont, hogy a csoportbontás során nemcsak a tanuló szellemi, hanem testi-lelki-erkölcsi fejlődésére, személyiségének kibontakoztatására, problémái, nehézségei feltárására is több lehetőség van, így szükség esetén a segítségnyújtás, kiemelkedő képességek esetén pedig a tehetséggondozás is hamarabb megvalósulhat.
2. A csoport-képzés szabályai iskolánkban:
   a. az idegen-nyelvi tanórákon a tanulók az előző tanév végén;
   b. A nyelvi csoportok alakításának elve: kezdő-újrakezdő-középhaladó-haladó-vizsgára (nyelvvizsgára, érettségire) felkészítő;
   c. Egy osztályban egy-egy tagozat tanulói alkotnak egy-egy csoportot a tagozatos tanórákon.
   d. A tanulók csoportbeosztása egy tanévre szól.

A TELEKI BLANKA GIMNÁZIUM VÁLASZTHATÓ FOGLALKOZÁSAI

1. valamennyi az iskolában tanított tantárgyból, illetve
2. egyéb tantárgyakból, foglalkozásokból:
   a. érettségi előkészítő
   b. önképzőkör, versenyfelkészítés
   c. szakkör
   d. idegen nyelvekből vizsgára felkészítő
   e. iskolai sportkört szervezhető.
3. A csoportok heti egy (1), illetve két (2) órás időtartamban is szervezhetők.

EGYÉB FOGLALKOZÁSOK

A fenntartóval történt előzetes egyeztetést követően, lehetőség szerint egyéb tanórán kívüli foglalkozásra is lehetőség van iskolánkban, és a diákok maguk is igényelhetik ilyen típusú foglalkozás megtartását.

a) Az egyéb foglalkozásokra a jelentkezés önkéntes.
b) Az egyéb foglalkozások látogatása is az adott tanév végéig kötelező.

Ha a szaktanár úgy látja, javasolhatja a tanulónak a felzárkóztató foglalkozáson vagy a korrepetáláson való részvételt.

III. ALKALMAZOTT PEDAGÓGIAI MÓDSZEREINK

1. Az alkalmazott módszerek

- előadás, bemutató
- magyarázat
- strukturálás, összefoglalás, áttekintés
- kérdezés
- visszacsatolás, a tanuló tevékenységének értékelése
- vita
- szemléltetés (bemutatás, bemutattatás stb.)
- hibajavítás, segítségnyújtás
- kooperatív oktatási módszerek
- játék (szerepjáték, drámapedagógiai módszerek stb.)
- házi feladat
- projektmódszer

2. Projektek az iskolánkban

A projekt-módszer lényege nem az ismeretek átadása vagy az, hogy a tanulók ismereteket halmozzanak föl, hanem hogy fejlessze a képességeket, a diákok használható tudást szerezzenek az élet legkülönfélébb területein. A projektpedagógiában a gyereket nem fejlesztik, hanem fejlődik. A feladat végzése során jórészt önálló munkával, szükség szerint a projektcsoporton belüli belső munkamegosztással, (kiscsoportok szervezésével), a tanórai és a tantárgyi keretektől függetlenül tevékenykednek. A munka során szükséges tudnivalókat maguk kutatják fel, osztják meg egymással meglévő és frissen szerzett tudásukat, és az egyéni képességek és tehetségek figyelembevételével alakítják az egyes munkafolyamatok elvégzését. A projekt-orientált tanítás tehát integratív jellegű és interdiszciplináris.

A megvalósítás során általában elengedhetetlen az IKT-eszközök igényes használata.

Lényeges eleme a módszernek, hogy eredményeit nyilvánosságra kell hozni: a bírálat és a kritika közösen történik. A feladat megoldásához elengedhetetlen a résztvevők, illetve a

kiscsoportok egymás közötti kommunikációja. A projektmódszerbe kiválóan illeszkedik a kooperatív óra- és foglalkozásvezetés, ahol a tanár koordinátorként van jelen. Az alkalmazott projektmódszer a projekthét.

Intézményünk részt vesz a Fentarthatósági, Digitális és Pénzügyi témahét programjaiban.

IV. EGÉSZÉGNEVELÉSI PROGRAMUNK

Az egészségnevelés – a testi-szellemi-lelki egészségre való nevelés – mint a nevelő-oktató munka programja mindig kiemelt helyet kapott iskolánkban. Az egészségnevelés és -kultúra minden tantárgy helyi tantervének részét képezi, különösképpen a biológia és egészségtan tantárgyét.

MÓDSZEREK ÉS MEGVALÓSÍTÁSI FORMÁK

a) hagyományos egészségnevelési felvilágosítás elsősorban az osztályfőnöki órák keretében (prevenciós előadások, meghívott előadók) évi 5 órában történik: 2 óra lelki egészséggel, 3 óra testi egészséggel kapcsolatos foglalkozás;
b) szakórák keretében megvalósuló felvilágosítás;
c) eseti egyéni problémakezelés tanár és diák részvételével;
d) iskolaorvosi vizsgálatok, szűrővizsgálatok;
e) a serdülőkori pszichés és egyéb zavarokkal küszködő tanulók számára iskolapszichológus;
f) ifjúságvédelmi felelős aktív tevékenysége;
g) család- és kortárssegítő csoportok kialakítása;
h) a szülői háttér felmérése, a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás;
i) egészségnap szervezése (projektnap).

MINDENNAPI TESTEDZÉS, TESTMOZGÁS

Iskolánkban a mindennapi testedzést, testmozgást a testnevelés tantárgy keretein belül kívánjuk megvalósítani. A tantárgy célja, hogy az iskola egységes nevelő-oktató munkájának szerves részeként a testkultúra eszközeinek, valamint a természet egészségfejlesztő tényezőinek együttes hatásával járuljon hozzá, hogy a tanulók életigenlő, az egészséget saját értékrendjükben kiemelt helyen kezelő személyiséggé váljanak. Sajátítsák el az elvárható mozgáskultúrát, ismerjék meg a testnevelés - és sport, egészségügyi és prevenciós értékeit. A rendszeres fizikai aktivitás váljon alapvető igényükké, a mindennapi életük részévé.

A Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. §. (11-(13) bekezdése, és a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 141. § (1) és (2) bekezdése értelmében 2012.

szeptember 1-jétől a 9. évfolyam osztályainál a mindennapos testnevelést, heti 5 óra keretében biztosítjuk felmenő rendszerben.

A tanórán kívüli testmozgási, sportolási lehetőségek közé tartozik a nem kötelező, önköltségi alapon szerveződő téli sítábor és a nyári vízitúra megrendezése, az iskolai sportversenyek és bajnokságok rendszeres szervezése, és a kerületi versenyrendszeren való részvétel minden sportágban.

A könnyített és a gyógytestnevelés foglalkozásokra járó tanulók kiszűrése a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelete 142. §. (1)-(4). bekezdése értelmében az intézményünkben történik, míg a gyógytestnevelés foglalkozások megszervezése és gyakorlati lebonyolítása, a XIV. Kerületi Pedagógiai Szakszolgálat hatáskörébe tartozik.

A testnevelés tantárgy alóli felmentés és gyógytestnevelési besorolás csak akkor lép érvénybe, ha az érintett diák gondviselője a megfelelő dokumentációkkal alátámasztva, ezt írásban kérvényezi az igazgatónál, és erről határozat születik.

A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

A tanulók fizikai állapotának, edzettségének, felkészültségének ellenőrzésére alkalmazott mérések eredményeiből mind az aktuális állapotra, mind az állapotváltozás folyamatára következtethetünk, amennyiben a vizsgálat és az értékelése megfelel a tudományosság alapvető kritériumainak.

Az iskolai testnevelést a NAT 2020 alapelveinek megfelelően a gyermekek egészséges életmódra nevelésének szempontjából a primer prevenció legfontosabb köznevelési színtereként határozzuk meg. Ebben a feladatban a tanulók fizikai fittségének folyamatos fejlesztése elengedhetetlen az egészségi állapot hosszú távú fenntartásához.

A 2014/15-ös tanévtől a Magyar Diáksport Szövetség által bevezetett Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Tesztet, vagyis NETFIT rendszert vezettük be. A NETFIT program küldetése, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit az iskoláskorú diákok, családjaik és a köznevelés szereplői körében.

A program eltér az eddigiekben használt fittségi felmérésektől az alábbiakban:

a) tudományos megalapozottságban;
b) tanulók minősítésének kritériumorientált módszerében;
c) személyre szabott visszajelentő és értékelő moduljában;
d) egészségközpontúságában;
e) fittségi próbák izület- és gerincvédelmet biztosító végrehajtásában;
f) pedagógiai alkalmazhatóságában;
g) egységes mérőeszközökkel történő felhasználásában;
h) online adatkezelő rendszerében.

A NETFIT programot alkotó tesztek a következők:

a) testtömeg mérése
b) testmagasság mérése
c) testzsír százalék mérése
d) állóképességi ingafutás teszt (15 méter)
e) ütemezett hasizom teszt
f) törzsemelés teszt
g) ütemezett fekvőtámasz teszt
h) kézi szorítóerő mérése
i) helyből távolugrás teszt
j) hajlékonysági teszt

V. KÖNYVTÁR-PEDAGÓGIAI PROGRAM

A Teleki Blanka Gimnázium könyvtárának pedagógiai programja az intézmény pedagógiai programjában, illetve a kerettantervek alapján kialakított helyi tantervben megfogalmazott célkitűzésekhez igazodik.

1. A KÖNYVTÁRHASZNÁLATI NEVELÉS ÉS OKTATÁS ÁLTALÁNOS CÉLKITŰZÉSEI

Alapvető célunk, hogy megfeleljünk mai, tudásalapú társadalmunk elvárásainak, és felkészítsük diákjainkat a kompetencia alapú tanulásra: legyenek képesek az önálló ismeretszerzésre és az információkban való eligazodásra.

Fontos, hogy a diákok megismerkedjenek a könyvtárhasználati ismeretek alapjaival. Erre szolgálhatnak a könyvtárhasználati és az egyéb tantárgyi könyvtári órák, illetve az egyéni segítségnyújtás. Tudatosítani kell, hogy a széles körben elterjedt informatikai eszközök mellett a ma már hagyományosnak nevezett források és készségek hordoznak olyan értékeket, melyekre a modern eszközök használóinak is szükségük van. Ilyen az értő olvasás, az önálló kritikus gondolkodás.

2. A CÉLOK ELÉRÉSÉNEK ÉRDEKÉBEN FELADATAINK

A megfelelő motivációval bíró, tehetséges diákokat a különböző szervezetek (pl. könyvkiadók, cégek, egyéb intézmények, más iskolák) által meghirdetett versenyeken, pályázatokon való részvételre biztatjuk, a részvételt lehetőségeinkhez igazodva jutalmazzuk.

Felkészítjük tanulóinkat a megfelelő információszerzési, feldolgozási és átadási technikákra, valamint megismertetjük velük az információkezelés és forrásfelhasználás jogi és etikai szabályait.

Feladatunk a könyvtárhasználati tudás eszközjellegű beépítése a tanulók tantárgyi képzésébe, a mindennapi problémák megoldásához szükséges információszerzésbe és feldolgozásba.

Biztosítanunk kell, hogy a könyvtárhasználati ismeretek elsajátítása több tantárgy esetében is megvalósuljon: digitális kultúra, magyar nyelv és irodalom, osztályfőnöki óra.

Arra törekszünk, hogy a könyvtár

a) legyen a tanulás-tanítás helyszíne
b) közösségi térként legyen jelen az iskola életében,
c) mindenki számára biztosítsa, és tartalommal töltse meg az információhoz, a tanuláshoz, művelődéshez való jogot és az esélyegyenlőséget.

44

VI. A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGA

Az intézmény pedagógiai programja az iskolai honlapon, illetve egy példánya az iskolatitkárságon elérhető.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

IGAZGATÓI NYILATKOZAT – LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Alulírott, Soproni Theodóra, mint a Budapest XIV. Kerületi Teleki Blanka Gimnázium intézmény igazgatója, ezúton nyilatkozom, hogy a Közép-Pesti Tankerületi Központ számára, 2026. augusztus 24-én megküldött Pedagógiai programot

- az intézmény vezetője a nevelőtestület bevonásával készítette el,

- véleményezte az intézményi tanács,

- véleményezte az intézményben működő valamennyi szakmai munkaközösség,

- és a Pedagógiai Program részét képező egészségfejlesztési program elkészítésében az iskola-egészségügyi szolgálat részt vett.

Budapest, 2026. augusztus 24.

P.H.

_____

Soproni Theodóra igazgató

A PEDAGÓGIAI PROGRAM 1. SZ. MELLÉKLETE

1. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA KÖVETELMÉNYEINEK ÉS ÉRTÉKELÉSÉNEK SZABÁLYZATA

Az írásbeli vizsga megoldására minden esetben 60 perc áll a vizsgázó rendelkezésére. Osztályozó vizsga esetén a szóbeli vizsgán a tételhúzást követően 30 perc a felkészülési idő, majd 15 perc a felelési idő. Idegen nyelvi vizsgáknál nincs felkészülési idő.

Tanulmányi terület váltása abban az esetben lehetséges, ha a különbözeti vizsgán a diák min. 60%-os eredményt ér el.

A vizsga anyaga, feladatai:

A vizsga anyagát szintenként és évfolyamonként a helyi tanterv követelményei tartalmazzák.

A vizsga értékelése:

TANTÁRGY	VIZSGA RÉSZEI	PONTARÁNY	ÉRTÉKELÉS (%)
magyar nyelv	írásbeli és szóbeli	írásbeli 50 %, szóbeli 50 %	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)
irodalom	írásbeli és szóbeli	írásbeli 50 %, szóbeli 50 %	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)
angol nyelv	írásbeli és szóbeli	írásbeli 60 %, szóbeli 40 %	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)
német, olasz, francia nyelv	írásbeli és szóbeli	írásbeli 60 %, szóbeli 40 %	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)
matematika	írásbeli és szóbeli (Szóbeli vizsgára csak abban az esetben kerül sor, ha a diák nem érte el az elégséges szintet az írásbelin, de legalább 25%-ot elért.)	írásbeli 66%, szóbeli 34%	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)

46

történelem	szóbeli	-	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)
állampolgári ismeretek	szóbeli	-	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)
biológia (bio-kém tagozat)	írásbeli és szóbeli	írásbeli 66%, szóbeli 34%	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)
biológia (nem bio-kém tagozat)	szóbeli	-	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)
fizika	írásbeli és szóbeli (Szóbeli vizsgára csak abban az esetben kerül sor, ha a diák nem érte el az elégséges szintet az írásbelin, de legalább 25%-ot elért.)	írásbeli 66%, szóbeli 34%	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)
kémia (bio-kém tagozat)	írásbeli és szóbeli	írásbeli 66%, szóbeli 34%	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)
kémia (nem bio-kém tagozat)	szóbeli	-	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)
földrajz	szóbeli	-	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)
ének-zene	írásbeli és szóbeli	írásbeli 50 %, szóbeli 50 %	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)
vizuális kultúra	szóbeli	-	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)

47

mozgóképkultúra és médiaismeret	írásbeli és szóbeli	írásbeli 50 %, szóbeli 50 %	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)
digitális kultúra	írásbeli és szóbeli (Szóbeli vizsgára csak abban az esetben kerül sor, ha a diák nem érte el az elégséges szintet az írásbelin, de legalább 25%-ot elért.)	írásbeli 66%, szóbeli 34%	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)
testnevelés	gyakorlati	-	A NAT alapján központilag megadott teljesítménytáblázat alapján történik az értékelés, évfolyamszint alapján

2. MŰVELTSÉGTERÜLETI, NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ, MÁSODIK IDEGEN NYELVI VIZSGÁK

A vizsga anyaga, feladatai:

A vizsga anyagát szintenként és évfolyamonként a helyi tanterv követelményei tartalmazzák.

A vizsga értékelése:

TANTÁRGY	VIZSGA RÉSZEI	PONTARÁNY	ÉRTÉKELÉS (%)	ÉRDEMJEGY SÚLYA
irodalom	írásbeli (45 perc) és szóbeli	írásbeli 40%, szóbeli 60%	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)	400% Amennyiben a szóbeli vizsga nem éri el a 20%-ot, akkor a vizsga egésze elégtelen.
magyar nyelv	szóbeli	-	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)	200%
angol nyelv	írásbeli (90 perc) és szóbeli	írásbeli 60%, szóbeli 40%	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)	400%

német, olasz, francia nyelv	írásbeli (90 perc) és szóbeli	írásbeli 60%, szóbeli 40%	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)	400%
matematika	írásbeli (120 perc) és szóbeli	írásbeli 70%, szóbeli 30%	az emelt szintű érettségi ponthatárai szerint	400% Amennyiben a szóbeli vizsga nem éri el a 20%-ot, akkor a vizsga egésze elégtelen.
történelem	írásbeli (90 perc) és szóbeli	50% írásbeli, 50% szóbeli	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)	400% Amennyiben a szóbeli vizsga nem éri el a 20%-ot, akkor a vizsga egésze elégtelen.
biológia	írásbeli (90 perc) és szóbeli	írásbeli 66%, szóbeli 34%	az emelt szintű érettségi ponthatárai szerint	400% Amennyiben a szóbeli vizsga nem éri el a 20%-ot, akkor a vizsga egésze elégtelen.

3. KISÉRETTSÉGI ÉS PRÓBAÉRETTSÉGI VIZSGÁK

A vizsga anyaga, feladatai:

A vizsga anyagát szintenként és évfolyamonként a helyi tanterv követelményei tartalmazzák.

A vizsga értékelése:

TANTÁRGY	VIZSGA RÉSZEI	PONTARÁNY	ÉRTÉKELÉS (%)	ÉRDEMJEGY SÚLYA
történelem 11. évf.	írásbeli (60, illetve 90 perc) és szóbeli	50% írásbeli, 50% szóbeli	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)	400% Amennyiben a szóbeli vizsga nem éri el a 20%-ot, akkor a vizsga egésze elégtelen.
irodalom 11. évf.	írásbeli (45 perc) és szóbeli	írásbeli 40%, szóbeli 60%	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)	400% Amennyiben a szóbeli vizsga nem éri el a 20%-ot, akkor a vizsga egésze elégtelen.

magyar nyelv 11. évf.	szóbeli	-	85-100% jeles (5), 70-84% jó (4), 55-69% közepes (3), 40-54% elégséges (2)	200%
matematika 12. évf.	csak írásbeli (180 illetve 240 perc), minden diák azon a szinten írja, amelyen február 15-ig érettségire jelentkezett	-	A szintnek megfelelő érettségi értékelés	200%

4. DIGITÁLIS ORSZÁGOS KOMPETENCIAMÉRÉS ÉRTÉKELÉSE

A tanulók motivációja érdekében a munkaközösségek a jó, illetve kimagasló eredményű tanulókat érdemjeggyel értékeljük.

MÉRÉSI TERÜLET	TANTÁRGY	ELÉRT SZINT, ÉRDEMJEGY ÉS SÚLY
szövegértés	irodalom vagy nyelvtan (a tanuló választ)	6. szint jeles (5) 100%, 7. szint jeles (5) 200%
matematika	matematika	6. szint jeles (5) 100%, 7. szint jeles (5) 200%
természettudomány	biológia, fizika, földrajz, kémia (a tanuló választ)	6. szint jeles (5) 100%, 7. szint jeles (5) 200%
idegen nyelv	angol nyelv (4 éves idegen nyelv tanulmányi területen)	B2 szint jeles (5) 100%, C1 szint jeles (5) 200%
	angol nyelv (többi képzési területen)	B2 szint jeles (5) 200%, C1 szint jeles (5) 200%
	német nyelv	B2 szint jeles (5) 100%, C1 szint jeles (5) 200%

MAGYAR NYELV

1. témakör: Kommunikáció

A nyelv mint kommunikáció
Pragmatika
Nyelvi és vizuális kommunikáció
A kommunikáció működése
Személyközi kommunikáció
A tömegkommunikáció

2. témakör: A magyar nyelv története

A nyelv mint történeti képződmény
A magyar nyelv rokonsága
Nyelvtörténeti korszakok
A magyar nyelv szókészletének alakulása

3. témakör: Ember és nyelvhasználat

Ember és nyelv
Jelek és jelrendszerek
Általános nyelvészet
Nyelvváltozatok
Nyelv és társadalom
Nyelv és politika, nyelvművelés

4. témakör: A nyelvi rendszer

A nyelv mint jelrendszer
Hangtan
Alaktan és szótan
A mondat szintagmatikus szerkezete
Mondattan

5. témakör: A szöveg

A szöveg és a kommunikáció
A szöveg szóban és írásban
A szöveg szerkezete és jelentése
Szövegértelmezés
Az intertextualitás
A szövegtípusok

6. témakör: A retorika alapjai

A nyilvános beszéd
Érvelés, megvitatás, vita

7. témakör: Stílus és jelentés

Szóhasználat és stílus
A szójelentés
Stíluseszközök
Stílusréteg, stílusváltozat

8. témakör: Digitális kommunikáció

A digitális kommunikáció ismérvei
A digitális kommunikáció társadalmi aspektusai
Digitális szövegtípusok
Digitális szemléltetés
Az elektronikus írásbeliség és a világháló hatása a szövegre, szövegek a médiában

MAGYAR IRODALOM

1. témakör: Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők

Ady Endre
Arany János
Babits Mihály
Herczeg Ferenc
Jókai Mór
József Attila
Kosztolányi Dezső
Mikszáth Kálmán
Petőfi Sándor
Vörösmarty Mihály

2. témakör: Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig. Választható szerzők

Janus Pannonius
Balassi Bálint
Zrínyi Miklós
Mikes Kelemen
Csokonai Vitéz Mihály
A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése
A reformáció világi irodalma
A barokk irodalma
Népszerű világi költészet a 17-18. században: a kuruc kor lírája

3. témakör: Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők

Berzsenyi Dániel
Gárdonyi Géza
Illyés Gyula
Juhász Gyula
Karinthy Frigyes
Kölcsey Ferenc
Krúdy Gyula
Márai Sándor
Weöres Sándor
Móricz Zsigmond
Nagy László
Örkény István
Pilinszky János
Radnóti Miklós
Szabó Lőrinc
Szabó Magda
Tóth Árpád

4. témakör: Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból

Áprily Lajos
Dsida Jenő
Gion Nándor
Kányádi Sándor
Kovács Vilmos
Reményik Sándor
Sütő András

Tamási Áron
Wass Albert

5. témakör: Művek a kortárs magyar irodalomból

Kortárs műalkotás: a mindenkori vizsga előtti utolsó harminc évben keletkezett (írt, bemutatott, megjelent) irodalmi alkotás

6. témakör: Művek a világirodalomból

Választható korok és művek a világirodalomból a líra és az epika tárgyköréből

7. témakör: Színház és dráma

Szophoklész egy műve
Shakespeare egy műve
Molière egy műve
Katona József: *Bánk bán*
Madách Imre: *Az ember tragédiája*
Egy 19. századi dráma: Ibsen, Csehov
Örkény István egy drámája
Egy 20. századi magyar dráma

8. témakör: Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom

A népköltészet.

Az irodalom filmen, televízióban, dalszövegben, a virtuális valóságban: az adaptáció.

A gyermek- és ifjúsági irodalom.

A szórakoztató irodalom hatáskeltő eszközei.

Egy-két tipikus műfaj jellemzőinek bemutatása (*pl. útirajz, detektívregény, kalandregény, képregény, tudományos fantasztikus irodalom, humoros és erotikus irodalom, dalszöveg, sanzon, vicc, reklámvers*).

Mítosz, mese és kultusz. Film- és könyvsikerek, divatjelenségek korunk kultúrájában.

VAGY

Az adott régió, a tájegység, a település irodalmi hagyományainak bemutatása (pl. nemzetiségi, etnikai kisebbségek irodalma, alkotások a kisebbségekről;

A tájhoz, a régióhoz, a településhez kötődő szerzők; tájak, régiók, társadalmi problémák irodalmi alkotásokban való megjelenítése.

MATEMATIKA

Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

1.1 Halmazok
- 1.1.1 Halmazműveletek
- 1.1.2 Számosság, részhalmazok

1.2 Matematikai logika
- 1.2.1 Fogalmak, tételek és bizonyítások a matematikában

1.3 Kombinatorika

1.4 Gráfok

Számelmélet, algebra

2.1 Alapműveletek

2.2 A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
- 2.2.1 Oszthatóság
- 2.2.2 Számrendszerek

2.3 Racionális és irracionális számok

2.4 Valós számok

2.5 Hatvány, gyök, logaritmus

2.6 Betűkifejezések
- 2.6.1 Nevezetes azonosságok

2.7 Arányosság
- 2.7.1 Százalékszámítás

2.8 Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek
- 2.8.1 Algebrai egyenletek, egyenletrendszerek
  - 2.8.1.1. Elsőfokú egyenletek, egyenletrendszerek
  - 2.8.1.2 Másodfokú egyenletek
  - 2.8.1.3 Magasabb fokú egyenletek
  - 2.8.1.4 Négyzetgyökös egyenletek
- 2.8.2 Nem algebrai egyenletek
  - 2.8.2.2 Exponenciális egyenletek
- 2.8.3 Egyenlőtlenségek

54

Függvények, az analízis elemei

3.1 A függvény

3.2 Egyváltozós valós függvények
- 3.2.1 A függvények grafikonja, függvénytranszformációk
- 3.2.2 A függvények jellemzése

3.3 Sorozatok
- 3.3.1 Számtani és mértani sorozatok
- 3.3.2 Kamatos kamat, járadékszámítás

Geometria, koordinátageometria, trigonometria

4.1 Elemi geometria
- 4.1.1 Térelemek
- 4.1.2 A távolságfogalom segítségével definiált ponthalmazok

4.2 Geometriai transzformációk

4.2.1 Egybevágósági transzformációk
4.2.2 Hasonlósági transzformációk
4.3 Síkbeli és térbeli alakzatok
4.3.1 Síkbeli alakzatok
4.3.1.1 Háromszögek
4.3.1.2 Négyszögek
4.3.1.3 Sokszögek
4.3.1.4 Kör
4.3.2 Térbeli alakzatok
4.4 Vektorok síkban és térben
4.5 Trigonometria
4.6 Koordinátageometria
4.6.1 Pontok, vektorok
4.6.2 Egyenes
4.6.3 Kör
4.7 Kerület, terület
4.8 Felszín, térfogat

Valószínűség-számítás, statisztika

5.1 Leíró statisztika
5.1.1 Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai
5.1.2 Nagy adathalmazok jellemzői, statisztikai mutatók
5.2 A valószínűség-számítás elemei

TÖRTÉNELEM

Az ókor és kultúrája

1.1. Poliszok ókori Hellászban
1.2. Társadalmi és politikai küzdelmek az ókori Rómában
1.3. Az európai kultúra alapjai

A középkor

2.1. Nyugat-Európa a kora középkorban
2.2. A középkori egyház
2.3. Az érett középkor Nyugat- és Közép-Európában
2.4. Az iszlám vallás és az Oszmán Birodalom
2.5 A középkor kultúrája

A középkori magyar állam megteremtése és virágkora

3.1. A magyar nép története az államalapításig
3.2. Az államalapítás és az Az Árpád-házi uralkodók kora
3.3. Az Anjouk és Luxemburgi Zsigmond kora
3.4. A Hunyadiak

Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban (1492-1789)

4.1. A földrajzi felfedezések és következményei
4.2. Reformáció és katolikus megújulás
4.3. Alkotmányosság és abszolutizmus a 17-18. században
4.4. A felvilágosodás kora

Magyarország a kora újkorban (1490-1790)

5.1. Az ország három részre szakadása és az országrészek berendezkedése
5.2. Az Erdélyi Fejedelemség virágkora
5.3. A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc
5.4. Magyarország a 18. századi Habsburg Birodalomban

A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789-1914)

6.1. A francia forradalom eszméi és a napóleoni háborúk
6.2. A 19. század eszméi és a nemzetállami törekvések Európában
6.3. Gyarmati függés és harc a világ újrafelosztásáért
6.4. Az ipari forradalom hullámai és hatásai

A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790-1914)

8.1. A reformkor
8.2. Forradalom és szabadságharc
8.3. A kiegyezés és a dualizmus
8.4. Társadalmi és gazdasági változások a dualizmus korában

A világháborúk kora (1914-1945)

8.1. Az első világháború és következményei
8.2. Gazdaság, társadalom és életmód
8.3. A fasizmus és a nemzetiszocializmus
8.4. A kommunista diktatúra
8.5. A második világháború

Magyarország a világháborúk korában (1914-1945)

9.1. Az első világháború és következményei Magyarországon
9.2. A Horthy-korszak
9.3. Művelődési viszonyok és társadalom
9.4. Magyarország a második világháborúban

A jelenkor (1945-től napjainkig)

10.1. A kétpólusú világ kialakulása
10.2. A kétpólusú világrend megszűnése
10.3. Az európai integráció

10.4. A globális világ sajátosságai

Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig

11.1. A kommunista diktatúra kiépítése és a Rákosi-korszak
11.2. Az 1956-os forradalom és szabadságharc
11.3. A Kádár-korszak
11.4. A rendszerváltozás és a piacgazdaságra való áttérés
11.5. Demográfiai folyamatok és a határon túli magyarság

Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek

12.1. Társadalmi tagozódás és felelősségvállalás
12.2. Az aktív és felelős állampolgárság alapjai
12.3. Alapvető pénzügyi és gazdasági fogalmak, folyamatok. A munkaviszonyhoz kapcsolódó ismeretek

ÉLŐ IDEGEN NYELV

1. **Személyes vonatkozások, család**

A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
Családi élet, családi kapcsolatok
A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
Személyes tervek

2. **Ember és társadalom**

A másik ember külső és belső jellemzése
Baráti kör
A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
Ünnepek, családi ünnepek
Öltözködés, divat
Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. **Környezetünk**

Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
A városi és a vidéki élet összehasonlítása
Növények és állatok a környezetünkben
Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
Időjárás

4. Az iskola

Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága
Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A munka világa

Diákmunka, nyári munkavállalás
Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás

6. Életmód

Napirend, időbeosztás
Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
Étkezési szokások a családban
Ételek, kedvenc ételek
Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
Gyakori betegségek, sérülések, baleset
Gyógykezelés (háziorvos, szakorvos, kórházak)

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
Kulturális és sportesemények

8. Utazás, turizmus

A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
Nyaralás itthon, illetve külföldön
Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai

9. Tudomány és technika

Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

10. Gazdaság

Családi gazdálkodás
A pénz szerepe a mindennapokban
Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank), online szolgáltatások igénybevétele

ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK

1. A család, a családi szocializáció

A család fogalma és funkciói. Családi szerepek.
A házasság intézménye, hagyományos családmodell, a család társadalmi funkciói.
Párkapcsolatok, családtervezés, gyermekvállalás kérdése.

2. A család gazdálkodása és pénzügyei

A háztartás bevételei.
A háztartás kiadásai: fogyasztás, beruházás.
Megtakarítás a háztartásban – megtakarítás formái.
A hitelfelvétel módozatai, feltételei és kockázatai.

3. Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás

Az alapvető emberi jogok, állampolgári jogok és kötelességek.
Egyéni és közösségi jogok.
Az állampolgárság fogalma. Állampolgárság létrejötte.
Az Alaptörvény legfontosabb részei.
Az országgyűlési, önkormányzati és európai parlamenti választások, a népszavazás intézménye.
A civil társadalom szervezetei.

4. Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem

A nemzettudat alkotóelemei és a hazafiság lehetséges megnyilvánulási formái.
Az anyaország feladatai a határon kívül élő magyarság identitásának megőrzésében.
A nemzetállamok szerepe a globális világban és az Európai Unióban.
Magyarország és az Európai Unió kapcsolatrendszere.
A globalizáció hatása a nemzeti kultúrákra.
A magyar honvédség szerepe, feladatai.
Biztonságpolitikai kihívások a 21. században.

5. A magyar állam intézményei

A köztársasági elnök szerepe.
A törvényhozói hatalom rendszere.
A törvényalkotás folyamata és a jogszabályi szintek.
Politikai pártok.
A végrehajtó hatalom rendszere (országos és helyi szint).
A nagy ellátórendszerek.
Az önkormányzatiság fogalma.
A helyi önkormányzatok szervezete és működése.
A közigazgatás rendszere.
Az igazságszolgáltatás rendszere, felépítése, szereplői.
Jogi alapismeretek: jogsérelem, jogorvoslat.
Az ellenőrző intézmények (AB, ÁSZ).
A rendőrség feladatai és jogai.

59

6. Az állam gazdasági szerepvállalása

Államháztartás, központi költségvetés és a fiskális politika.
Az állam piaci és nem piaci feladatai.
Az újraelosztási rendszerek.
Az államadósság kialakulása és finanszírozása.
A fő makrogazdasági mutatók.
A gazdasági növekedés, stagnálás, foglalkoztatottság, munkanélküliség, infláció.
Adók és járulékok.
Az állam gazdasági szerepének liberális, baloldali és konzervatív értelmezése.

7. A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése

Állampolgári dokumentumok: személyi igazolvány, lakcímkártya, diákigazolvány, útlevél, adóazonosító, TAJ kártya, jogosítvány.
A hivatali ügyintézés lehetőségei.
Szerződések típusai.
Motivációs levél, önéletrajz, állásinterjú.

8. Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem

A fogyasztóvédelem fogalma és lehetséges területei.
Demográfiai folyamatok hazánkban és a nagyvilágban.
A technikai civilizáció és a gazdasági növekedés hatása a természeti környezetre.

9. Bankrendszer, hitelfelvétel

A nemzetközi és a hazai bankrendszer.
Pénzügyi tranzakciók. Hitel (kamat, futamidő, fedezet, saját erő, THM).
Az MNB működése, feladatai és a monetáris politika.

10. Vállalkozás és vállalat

A gazdaság alapintézményei, törvényszerűségei és gazdasági szereplői.
A tulajdonformák.
Vállalkozási formák, cégtípusok.
Az üzleti terv.

BIOLÓGIA

Bevezetés a biológiába

1.1. A biológia tudománya
1.2. Az élet jellemzői
1.3. Fizikai, kémiai alapismeretek

Egyed alatti szerveződési szint

2.1. Szervetlen és szerves alkotóelemek
2.2. Az anyagcsere folyamatai
2.3. Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)

Az egyed szerveződési szintje

3.1. Nem sejtes rendszerek
3.2. Önálló sejtek
3.3. Többsejtűség
3.4. Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak

Az emberi szervezet

4.1. Homeosztázis
4.2. Kültakaró
4.3. A mozgás
4.4. A táplálkozás
4.5. A légzés
4.6. Az anyagszállítás
4.7. A kiválasztás
4.8. A szabályozás
4.9. Szaporodás és egyedfejlődés

Egyed feletti szerveződési szintek

5.1. Populáció
5.2. Életközösségek (élőhelytípusok)
5.3. Bioszféra
5.4. Ökoszisztéma
5.5. Környezet- és természetvédelem

Öröklődés, változékonyság, evolúció

6.1. Molekuláris genetika
6.2. Mendeli genetika
6.3. Populációgenetika és evolúciós folyamatok
6.4. A bioszféra evolúciója

DIGITÁLIS KULTÚRA

1. Szövegszerkesztés

1.1. A szövegszerkesztő használata
1.2. Szövegjavítási funkciók
1.3. Szövegszerkesztési alapok
1.4. Táblázatok és objektumok a szövegben

2. Számítógépes grafika és képszerkesztés

2.1. Grafika
2.2. A rasztergrafika

2.3. A vektorgrafika
2.4. Képek feldolgozása

3. Bemutatókészítés

3.1. Bemutatókészítés

4. Táblázatkezelés

4.1. A táblázatkezelő használata
4.2. A táblázat szerkezete
4.3. Adatok a táblázatokban
4.4. Táblázatformázás
4.5. Diagramok és egyéb objektumok

5. Adatbázis-kezelés

5.1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
5.2. Az adatbázis szerkezete és kialakítása
5.3. Alapvető adatbázis-kezelési műveletek

6. Publikálás a világhálón

6.1. Webhely felépítése
6.2. Webdokumentum tartalma
6.3. Webdokumentum formázása

7. Algoritmizálás, adatmodellezés

7.1. Adatszerkezetek, adat be- és kivitel
7.2. Algoritmusleíró eszközök
7.3. Elemi algoritmusok
7.4. Rekurzió

8. A programozás eszközei

8.1. Programozási nyelv
8.2. Programfejlesztés és környezet

9. Információs társadalom, e-világ

9.1. A kommunikáció
9.2. Információ és társadalom
9.3. Kommunikáció az interneten

10. Informatikai alapismeretek – hardver

10.1. Jelátalakítás és kódolás
10.2. A számítógép felépítése
10.3. Munkavédelem és ergonómia

11. Informatikai alapismeretek – szoftver

11.1. Az operációs rendszer és főbb feladatai

ÉNEK

1. Reprodukálás

1.1. Éneklés

1.1.1. Népzene

1.1.2. Műzene

- Középkor
- Reneszánsz
- Barokk
- Bécsi klasszika
- Romantika
- A 19-20. század fordulója
- 20. századi és kortárs zene

1.1.3. Zeneelmélet

1.1.4. Felismerő kottaolvasás/Lapról olvasás

1.2. Műelemzés

1.2.1. Népzene

1.2.2. Műzene

- Középkor
- Reneszánsz
- Barokk
- Bécsi klasszika
- Romantika

2. Befogadás

2.1. Zenetörténet

2.1.1. Népzene

2.1.2. Műzene

- Középkor
- Reneszánsz
- Barokk
- Bécsi klasszika
- Romantika
- A 19-20. század fordulója
- 20. századi és kortárs zene

2.2. Zenefelismerés

2.2.1. Műzene

2.2.2. Népzene

2.3. Zeneelmélet

2.4. Dallamírás

FIZIKA

1. Mozgás és egyensúly

- 1.1 Egyszerű mozgások
- 1.2. Összetett mozgások
- 1.3 Ismétlődő mozgások
- 1.4 Dinamika, a közlekedés és sportolás fizikája
- 1.5 Gépek

2. Energia, munka, hő

- 2.1 Munka, energia
- 2.2 A melegítés és hűtés következményei

3. Víz, levegő, környezet

- 3.1 Víz, levegő
- 3.2 Környezet

4. Elektromosság

- 4.1 Szikrák, villámok
- 4.2 Elektromosság a környezetünkben
- 4.3 Generátorok és motorok

5. Hullámok, kommunikáció, fény

- 5.1 A hullámok szerepe a kommunikációban
- 5.2 Képek és látás

6. Atomfizika, magfizika

- 6.1 Az atomok és a fény
- 6.2 Az atommag szerkezete

7. A Világegyetem megismerése

- 7.1 A gravitációs mező
- 7.2 Csillagászat

8. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

- 8.1 A fizikatörténet jelentősebb személyei
- 8.2. Felfedezések, találmányok, elméletek
- 8.3. A jelen kihívásai

FÖLDRAJZ

1. Térképi ismeretek

1.1. A térkép
1.2. Tájékozódás a térképen és a térképpel
1.3. Távérzékelés és térinformatika

2. Kozmikus környezetünk

2.1. A csillagászati ismeretek fejlődése. A Világegyetem
2.2. A Nap és kísérői
2.3. A Föld és mozgásai
2.4. Az űrkutatás szerepe a Naprendszer megismerésében

3. A geoszférák földrajza

3.1. A kőzetburok
3.2. A levegőburok
3.3. A vízburok földrajza
3.4. A geoszférák kölcsönhatásai

4. A földrajzi övezetesség

4.1. A szoláris és a valódi éghajlati övezetek
4.2. A vízszintes földrajzi övezetesség
4.3. Az egyes övezetek egyedi jellemzői
4.4. A függőleges földrajzi övezetesség

5. Társadalmi folyamatok a 21. század elején

5.1. A népesség földrajzi jellemzői
5.2. Településtípusok, urbanizáció

6. A világgazdaság jellemző folyamatai

6.1. A nemzetgazdaságok és a világgazdaság
6.2. Integrációs folyamatok
6.3. A globalizáció
6.4. A monetáris világ

7. Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában

7.1. A Kárpátmedence természet és társadalomföldrajzi sajátosságai
7.2. Magyarország természeti adottságai
7.3. Magyarország társadalmi jellemzői
7.4. A hazai gazdasági fejlődés jellemzői
7.5. Hazánk nagytájainak eltérő természeti és társadalmigazdasági képe

7.6. A magyarországi régiók földrajzi jellemzői
7.7. Természeti, kulturális és történelmi értékek védelme
7.8. Magyarország környezeti állapota
7.9. Az országhatárokon átívelő kapcsolatok

8. Európa földrajza. A társadalmi-gazdasági fejlődés regionális különbségei Európában

8.1. Európa általános természetföldrajzi képe
8.2. Európa általános társadalomföldrajzi képe
8.3. Az Európai Unió
8.4. A területi fejlettség különbségei Európában
8.5. Kelet-Európa

9. Az Európán kívüli kontinensek, tájak, országok társadalmi-gazdasági jellemzői

9.1. A kontinensek általános természet és társadalomföldrajzi képe
9.2. Ázsia földrajza
9.3. Ausztrália és Óceánia földrajza
9.4. A sarkvidék földrajza
9.5. Afrika földrajza
9.6. Amerika földrajza

10. Globális kihívások – a fenntarthatóság kérdőjelei

10.1. A globálissá váló környezetszennyezés és következményei
10.2. A demográfiai és urbanizációs válság
10.3. Élelmezési válság
10.4. A mind nagyobb méretű fogyasztás és a gazdasági növekedés következményei
10.5. A környezet és a természetvédelem feladatai

KÉMIA

1. Általános kémia

1.1 Atomszerkezet
1.2 Kémiai kötések
1.3 Molekulák, összetett ionok
1.4 Anyagi halmazok
1.5 Kémiai átalakulások

2. Szervetlen kémia

2.1 Hidrogén
2.2 Nemesgázok
2.3 Halogénelemek és vegyületeik

2.4 Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik
2.5 A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik
2.6 A széncsoport elemei és vegyületeik
2.7 Fémek

3. Szerves kémia

3.1 A szerves vegyületek általános jellemzői
3.2 Szénhidrogének
3.3 Halogéntartalmú szerves vegyületek
3.4 Oxigéntartalmú szerves vegyületek
3.5 Nitrogéntartalmú szerves vegyületek
3.6 Szénhidrátok
3.7 Fehérjék
3.8 Nukleinsavak
3.9 Műanyagok
3.10 Energiagazdálkodás

MOZGÓKÉPKULTÚRA ÉS MÉDIAISMERET

1. A mozgóképnyelv alapjai, a filmpoétika fogalmai

A képrögzítés és mozgásábrázolás alapjai és jellemzői, a technikai képalkotás és a mozgóképi történetmesélés előtörténete
A technikai kép jellemzői
A látvány mozgóképi megszervezése
Szerepjáték
Montázs
Mozgóképi elbeszélés

2. Mozgóképi szövegértés, értelmezési szintek

A médiaszövegek és a mozgóképi alkotások rendszerezése
A valóság ábrázolásához való viszony
Cselekményelemzés
A mozgóképi szövegek jelentése

3. Mozgóképi szövegalkotás

Egyszerű mozgóképi vagy médiaszövegek megszerkesztése

4. Műfaj- és műismeret

A filmkultúra kettőssége
Műfaji jellemzők

5. Korstílusok, szerzők és művek

Korstílusok

6. Egyetemes filmtörténeti ismeretek

A filmtörténet kezdetei, az ősfilm
A némafilmművészet
A hangosfilmművészet kialakulása
A modern film
A kortárs film

7. Magyar filmtörténeti ismeretek

A magyar film a második világháború előtt
Az új magyar film az ötvenes évektől a rendszerváltásig
A kortárs magyar film

8. Média a mindennapi életben

A társadalmi nyilvánosság
Mediatizált információforrások használata
Online média használata
A média és az életmód

9. A médiaszövegek befogadása és a média közönsége

Intertextualitás, sorozatelv
A befogadást befolyásoló tényezők
A sztár
Új médiatechnológiák
A médiaszöveg mint termék
A médiaipar intézményei
A médiaipar ellenőrzése

10. A reprezentáció

Manipuláció, a valóság sztereotip és torzított megjelenítése a médiában
Hírműsorok
Reklám
Folytatásos teleregény (szappanopera)
Show-műsorok
Számítógépes játék

TESTNEVELÉS

Elméleti ismeretek

1. Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek
2. A harmonikus testi fejlődés
3. A testmozgás, a sport szerepe az egészséges életmód kialakításában, és a személyiség fejlesztésében
4. A motoros képességek szerepe a teljesítményben
5. Gimnasztikai ismeretek
6. Atlétika
7. Torna
8. Zenés-táncos mozgásformák
9. Küzdősportok, önvédelem
10. Úszás
11. Testnevelési és sportjátékok
12. Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek

Gyakorlati ismeretek

1. **Gimnasztika**

Lányok: kötélmászás állásból, teljes magasságig mászókulcsolással. A teljes feljutás ideje legfeljebb: 10 s. Fiúk: függeszkedés állásból teljes magasságig, legfeljebb: 9,7 s. A szabadon összeállított, 48 ütemű szabadgyakorlat bemutatása.

2. **Atlétika**

Egy futó-, egy ugró- és egy dobószám választása kötelező. - 60 m-es síkfutás; - 2000 m-es síkfutás; - Távolugrás választott technikával; - Magasugrás választott technikával; - Súlylökés; - Kislabdahajítás

3. **Torna**

A talajgyakorlat és a szekrényugrás bemutatása kötelező, és egy további szer kötelezően választható. Lányoknál választható: felemáskorlát, gerenda, ritmikus gimnasztika. Fiúknál a szer lehet: gyűrű, nyújtó vagy korlát

4. **Küzdősportok**

A dzsúdó vagy a birkózás alapelemeinek bemutatása: Dzsúdó alapelemek: – csúsztatott esés állásból, – esés állásból, – dzsúdógurulás; vagy Birkózás alapelemek: – dulakodás, – hídban forgás, – társ felemelése háttal felállásból.

5. **Úszás**

50 m megtétele egy választott úszásnemben, szabályos rajttal és fordulóval; 25 m teljesítése egy másik választott úszásnemben, szabályos rajttal.

6. **Testnevelési és sportjátékok (kézilabda, kosárlabda, röplabda, labdarúgás)**

Két sportjáték választása kötelező

VIZUÁLIS KULTÚRA

ALKOTÁS

Vizuális eszközök

1.1. Vizuális nyelv

1.1.1. A vizuális nyelv alapelemei

1.1.2. A vizuális nyelvi elemek viszonyai

1.1.3. Vizuális nyelv és kontextus

1.2. Technikák

Tevékenységszintek

2.1. Ábrázolás, látványértelmezés

2.1.1. Formaértelmezés

2.1.2. Térértelmezés

2.1.3. Színértelmezés

2.1.4. Mozgásértelmezés

2.2. Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás

BEFOGADÁS

Vizuális eszközök

1.1. Megjelenítés sajátosságai

1.2. Technikák

Tevékenységterületek

2.1. Vizuális kommunikáció

2.2. Tárgy- és környezetkultúra

2.3. Kifejezés és képzőművészet

A PEDAGÓGIAI PROGRAM 3. SZ. MELLÉKLETE

Az intézményi önértékelés standardjai

A) A pedagógusok önértékelésének intézményi szempontjai és elvárásai

1. Pedagógiai módszertani felkészültség

Önértékelési szempontok	Elvárások
Milyen a módszertani felkészültsége? Milyen módszereket alkalmaz a tanítási órákon és egyéb foglalkozásokon?	Alapos, átfogó, korszerű szaktudományos és szaktárgyi tudással rendelkezik. A szaktárgynak és a tanítási helyzetnek megfelelő, változatos oktatási módszereket, taneszközöket alkalmaz. Tanítványait önálló gondolkodásra, a tanultak alkalmazására neveli. Tanítványaiban kialakítja az online információk befogadásának, feldolgozásának, továbbadásának kritikus, etikus módját. Az alkalmazott pedagógiai módszerek a kompetenciafejlesztést támogatják.
Alkalmazza-e az egyéni tanulóknak, tanulócsoportoknak, különleges bánásmódot igénylőknek megfelelő, változatos módszereket?	Felméri a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi állapotát. Hatékony tanuló-megismerési technikákat alkalmaz. A differenciálás megfelelő módja, formája jellemző. Az elméleti ismeretek mellett a tanultak gyakorlati alkalmazását is lehetővé teszi. Alkalmazza a tanulócsoportoknak, különleges bánásmódot igénylőknek megfelelő, változatos módszereket. A pedagógus az életkori sajátosságok figyelembevételével választja meg az órán alkalmazott módszereket.
Hogyan értékeli az alkalmazott módszerek beválását? Hogyan használja fel a mérési és értékelési eredményeket saját pedagógiai gyakorlatában?	Felhasználja a mérési és értékelési eredményeket saját pedagógiai gyakorlatában. Pedagógiai munkájában nyomon követhető a PDCA-ciklus. Alkalmazott módszerei a tanítás-tanulás eredményességét segítik.
Hogyan, mennyire illeszkednek az általa alkalmazott módszerek a tananyaghoz?	A rendelkezésére álló tananyagokat, eszközöket – a digitális anyagokat és eszközöket is – ismeri, kritikusan értékeli és megfelelően használja. Fogalomhasználata pontos, következetes. Kihasználja a tananyag kínálta belső és külső kapcsolódási lehetőségeket (a szaktárgyi koncentrációt). Rendelkezik a szaktárgy tanításához szükséges tantervi és szakmódszertani tudással. Pedagógiai munkája során képes építeni a tanulók más forrásokból szerzett tudására.

71

2. Pedagógiai folyamatok tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz szükséges önreflexiók

Önértékelési szempontok	Elvárások
Milyen a pedagógiai tervező munkája: tervezési dokumentumok, tervezési módszerek, nyomonkövethetőség, megvalósíthatóság, realitás?	Pedagógiai munkáját éves szinten, tanulási-tanítási (tematikus) egységekre és órákra bontva is megtervezi. Komplex módon veszi figyelembe a pedagógiai folyamat minden lényeges elemét: a tartalmat, a tanulók előzetes tudását, motiváltságát, életkori sajátosságait, az oktatási környezet lehetőségeit, korlátait stb.

	Tudatosan tervezi a tanóra céljainak megfelelő stratégiákat, módszereket, taneszközöket. Többféle módszertani megoldásban gondolkodik.
Hogyan viszonyul egymáshoz a tervezés és megvalósítás?	Az órát a cél(ok)nak megfelelően, logikusan építi fel. A tanulók tevékenységét, a tanulási folyamatot tartja szem előtt. Tudatosan törekszik a tanulók motiválására, aktivizálására. Terveit az óra eredményességének függvényében felülvizsgálja.
A tervezés során hogyan érvényesíti a Nemzeti alaptanterv és a pedagógiai program nevelési céljait, hogyan határoz meg pedagógiai célokat, fejlesztendő kompetenciákat?	A célok tudatosításából indul ki. A célok meghatározásához figyelembe veszi a tantervi előírásokat, az intézmény pedagógiai programját.
Hogyan épít tervező munkája során a tanuló(k) előzetes tudására és a tanulócsoport jellemzőire?	Célszerűen használja a digitális, online eszközöket. Használja a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket. Alkalmazza a differenciálás elvét.

3. A tanulás támogatása

Önértékelési szempontok	Elvárások
Mennyire tudatosan, az adott helyzetnek mennyire megfelelően választja meg és alkalmazza a tanulásszervezési eljárásokat?	Figyelembe veszi a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotát, és szükség esetén igyekszik változtatni előzetes tanítási tervein.
Hogyan motiválja a tanulókat? Hogyan kelti fel a tanuló(k) érdeklődését, és hogyan köti le, tartja fenn a tanuló(k) figyelmét, érdeklődését?	Épít a tanulók szükségleteire, céljaira, igyekszik felkelteni és fenntartani érdeklődésüket.
Hogyan fejleszti a tanuló(k) gondolkodási, probléma- megoldási és együttműködési képességét?	Felismeri a tanulók tanulási problémáit, szükség esetén megfelelő szakmai segítséget kínál számukra. Kihasználja a tananyagban rejlő lehetőségeket a tanulási stratégiák elsajátítására, gyakorlására.
Milyen tanulási teret, tanulási környezetet hoz létre a tanulási folyamathoz?	Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalommal teli légkört alakít ki, ahol minden tanuló hibázhat, ahol mindenkinek lehetősége van a javításra. A tanulást támogató környezetet teremt például a tanterem elrendezésével, a taneszközök használatával, a diákok döntéshozatalba való bevonásával.
Hogyan alkalmazza a tanulási folyamatban az információ-kommunikációs technikákra épülő eszközöket, a digitális tananyagokat? Hogyan sikerül a helyes arányt kialakítania a hagyományos és az információ-kommunikációs technológiák között?	Tanítványaiban igyekszik kialakítani az önálló ismeretszerzés, kutatás igényét. Ösztönzi a tanulókat az IKT-eszközök hatékony használatára a tanulás folyamatában. Megfelelő útmutatókat és az önálló tanuláshoz szükséges tanulási eszközöket biztosít a tanulók számára, például webes felületeket működtet, amelyeken megtalálhatók az egyes feladatokhoz tartozó útmutatók és a letölthető anyagok.

72

4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi

gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség

Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan méri fel a tanuló(k) értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi állapotát? Milyen hatékony tanuló-megismerési technikákat alkalmaz?	A tanulói személyiség(ek) sajátosságait megfelelő módszerekkel, sokoldalúan tárja fel.
Hogyan jelenik meg az egyéni fejlesztés, a személyiségfejlesztés a pedagógiai munkájában, a tervezésben (egyéni képességek, adottságok, fejlődési ütem, szociokulturális háttér)?	Munkájában a nevelést és az oktatást egységben szemléli és kezeli. A tanuló(k) személyiségét nem statikusan, hanem fejlődésében szemléli. A tanuló(k) teljes személyiségének fejlesztésére, autonómiájának kibontakoztatására törekszik. Felismeri a tanulók tanulási vagy személyiségfejlődési nehézségeit, és képes számukra segítséget nyújtani - esetlegesen a megfelelő szakembertől segítséget kérni. Reálisan és szakszerűen elemzi és értékeli saját gyakorlatában az egyéni bánásmód megvalósítását.
Milyen módon differenciál, hogyan alkalmazza az adaptív oktatás gyakorlatát?	Csoportos tanítás esetén is figyel az egyéni szükségletekre és a tanulók egyéni igényeinek megfelelő stratégiák alkalmazására. A tanuló hibáit, tévesztéseit, mint a tanulási folyamat részét kezeli, az egyéni megértést elősegítő módon reagál rájuk.
Milyen terv alapján, hogyan foglalkozik a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal, ezen belül a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, a kiemelten tehetséges tanulókkal, illetve a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal?	Különleges bánásmódot igénylő tanuló vagy tanulócsoport számára hosszabb távú fejlesztési terveket dolgoz ki, és ezeket hatékonyan meg is valósítja. Az általános pedagógiai célrendszert és az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célokat egységben kezeli.

5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység

Önértékelési szempontok	Elvárások
Milyen módszereket, eszközöket alkalmaz a közösség belső struktúrájának feltárására?	Tudatosan alkalmazza a közösségfejlesztés változatos módszereit.
Hogyan képes olyan nevelési, tanulási környezet kialakítására, amelyben a tanulók értékesnek, elfogadottnak érezhetik magukat, amelyben megtanulják tisztelni, elfogadni a különböző kulturális közegből, a különböző társadalmi rétegekből jött társaikat, a különleges bánásmódot igénylő és a hátrányos helyzetű tanulókat is?	Óráin harmóniát, biztonságot, elfogadó légkört teremt. Tanítványait egymás elfogadására, tiszteletére neveli. Munkájában figyelembe veszi a tanulók és a tanulóközösségek eltérő kulturális, illetve társadalmi háttéréből adódó sajátosságait. A tanulók közötti kommunikációt, véleménycserét ösztönzi, fejleszti a tanulók vitakultúráját. Értékközvetítő tevékenysége tudatos. Együttműködés, altruizmus, nyitottság, társadalmi érzékenység, más kultúrák elfogadása jellemzi.
Hogyan jelenik meg a	Az együttműködést támogató, motiváló módszereket alkalmaz mind

közösségfejlesztés a pedagógiai munkájában (helyzetek teremtése, eszközök, az intézmény szabadidős tevékenységeiben való részvétel)?	a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során. Az együttműködés, kommunikáció elősegítésére online közösségeket hoz létre, ahol értékteremtő, tevékeny, követendő mintát mutat a diákoknak a digitális eszközök funkcionális használatának terén.
Melyek azok a probléma- megoldási és konfliktuskezelési stratégiák, amelyeket sikeresen alkalmaz?	Az iskolai, osztálytermi konfliktusok megelőzésére törekszik, például megbeszélések szervezésével, közös szabályok megfogalmazásával, következetes és kiszámítható értékeléssel. A csoportjaiban felmerülő konfliktusokat felismeri, helyesen értelmezi, és hatékonyan kezeli.

6. A pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése

Önértékelési szempontok	Elvárások
Milyen ellenőrzési és értékelési formákat alkalmaz?	Jól ismeri a szaktárgy tantervi követelményeit, képes saját követelményeit ezek figyelembevételével és saját tanulócsoportjának ismeretében pontosan körülhatárolni, következetesen alkalmazni. A szaktárgy ismereteit és speciális kompetenciáit mérő eszközöket (kérdőíveket, tudásszintmérő teszteket) készít. Céljainak megfelelően, változatosan és nagy biztonsággal választja meg a különböző értékelési módszereket, eszközöket. Visszajelzései, értékelései világosak, egyértelműek, tárgyszerűek.
Mennyire támogató, fejlesztő szándékú az értékelése?	A tanulás támogatása érdekében az órákon törekszik a folyamatos visszajelzésre. Önállóan képes a tanulói munkák értékeléséből kapott adatokat elemezni, az egyéni, illetve a csoportos fejlesztés alapjaként használni, szükség esetén gyakorlatát módosítani. Értékeléseivel, visszajelzéseivel a tanulók fejlődését segíti.
Milyen visszajelzéseket ad a tanulóknak? Visszajelzései támogatják-e a tanulók önértékelésének fejlődését?	Pedagógiai munkájában olyan munkaformák és módszerek alkalmazására törekszik, amelyek elősegítik a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlesztését.

7. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

Önértékelési szempontok	Elvárások
Szakmai és nyelvi szempontból igényes-e a nyelvhasználata (a tanulók életkorának megfelelő szókészlet, artikuláció, beszédsebesség stb.)?	Munkája során érthetően és a pedagógiai céljainak megfelelően kommunikál.
Milyen a tanulókkal az osztályteremben (és azon kívül) a kommunikációja, együttműködése?	A tanuláshoz megfelelő hatékony és nyugodt kommunikációs teret, ehhez kedvező feltételeket alakít ki. Kommunikációját minden partnerrel a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemzi. Tudatosan támogatja a diákok egyéni és egymás közötti kommunikációjának fejlődését.
Milyen módon működik együtt	A kapcsolattartás formái és az együttműködés során használja az

pedagógusokkal és a pedagógiai munkát segítő más felnőttekkel a pedagógiai folyamatban?	infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat. A diákok érdekében önállóan, tudatosan és kezdeményezően együttműködik a kollégákkal, a szülőkkel, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel. A szakmai munkaközösség munkájában kezdeményezően és aktívan részt vállal. Együttműködik pedagógustársaival különböző pedagógiai és tanulásszervezési eljárások (pl. projektoktatás, témanap, ünnepség, kirándulás) megvalósításában.
Reális önismerettel rendelkezik-e? Jellemző-e rá a reflektív szemlélet? Hogyan fogadja a visszajelzéseket? Képes-e önreflexióra? Képes-e önfejlesztésre?	A megbeszéléseken, a vitákban, az értekezleteken rendszeresen kifejti szakmai álláspontját, a vitákban képes másokat meggyőzni, és ő maga is meggyőzhető. Nyitott a szülő, a tanuló, az igazgató, a kollégák, a szaktanácsadó visszajelzéseire, felhasználja őket szakmai fejlődése érdekében. Iskolai tevékenységei során felmerülő/kapott feladatait, problémáit önállóan, a szervezet működési rendszerének megfelelő módon kezeli, intézi.

8. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

Önértékelési szempontok	Elvárások
Saját magára vonatkozóan hogyan érvényesíti a folyamatos értékelés, fejlődés, továbblépés igényét?	Saját pedagógiai gyakorlatát folyamatosan elemzi és fejleszti. Tudatosan fejleszti pedagógiai kommunikációját. Tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival, és képes alkalmazkodni a szerepelvárásokhoz.
Mennyire tájékozott pedagógiai kérdésekben, hogyan követi a szakmában történteket?	Rendszeresen tájékozódik a szaktárgyára és a pedagógia tudományára vonatkozó legújabb eredményekről, kihasználja a továbbképzési lehetőségeket. Rendszeresen tájékozódik a digitális tananyagokról, eszközökről, az oktatástámogató digitális technológia legújabb eredményeiről, konstruktívan szemléli felhasználhatóságukat. Aktív résztvevője az online megvalósuló szakmai együttműködéseknek. Élő szakmai kapcsolatrendszert alakít ki az intézményen kívül is.
Hogyan nyilvánul meg kezdeményezőképessége, felelősségvállalása a munkájában?	Munkájában alkalmaz új módszereket, tudományos eredményeket. Részt vesz intézményi innovációban, pályázatokban, kutatásban.

B) A vezető önértékelésének intézményi szempontjai és elvárásai

1. A tanulás és tanítás stratégiai vezetése és operatív irányítása

Önértékelési szempontok	Elvárások
Milyen módon biztosítja, hogy a tanulás a tanulói eredmények javulását eredményezze?	Részt vesz az intézmény pedagógiai programjában megjelenő nevelési-oktatási alapelvek, célok és feladatok meghatározásában. A jogszabályi lehetőségeken belül a helyi tantervet a kerettantervre alapozva az intézmény sajátosságaihoz igazítja. A tanulást, tanítást egységes, tervezett pedagógiai folyamatként kezeli. Együttműködik munkatársaival, és példát mutat annak érdekében, hogy az intézmény elérje a tanulási eredményekre vonatkozó deklarált céljait. Az intézményi kulcsfolyamatok irányítása során elsősorban a tanulói eredmények javítására helyezi a hangsúlyt.

	A tanulói kulcskompetenciák fejlesztésére összpontosító nevelő–oktató munkát vár el.
Hogyan biztosítja a mérési, értékelési eredmények beépítését a tanulási-tanítási folyamatba?	Az intézményi működést befolyásoló azonosított, összegyűjtött, értelmezett mérési adatokat, eredményeket felhasználja a stratégiai dokumentumok elkészítésében, az intézmény jelenlegi és jövőbeli helyzetének megítélésében, különösen a tanulás és tanítás szervezésében és irányításában. A kollégákkal megosztja a tanulási eredményességről szóló információkat, a központi mérési eredményeket elemzi, és levonja a szükséges szakmai tanulságokat. Beszámolót kér a tanulói teljesítmények folyamatos mérésén alapuló egyéni teljesítmények összehasonlításáról, változásáról és elvárja, hogy a tapasztalatokat felhasználják a tanuló fejlesztése érdekében.
Hogyan biztosítja a fejlesztő célú értékelést, visszajelzést, reflektivitást az intézmény napi gyakorlatában?	Irányításával az intézményben kialakítják a tanulók értékelésének közös alapelveit és követelményeit, melyekben hangsúlyosan megjelenik a fejlesztő jelleg. Irányításával az intézményben a fejlesztő célú visszajelzés beépül a pedagógiai kultúrába. A fejlesztő célú értékelés megjelenik a vezető saját értékelési gyakorlatában is.
Hogyan gondoskodik arról, hogy a helyi tanterv, a tanmenetek, az alkalmazott módszerek a tanulói igényeknek megfeleljenek, és hozzájáruljanak a továbbhaladáshoz?	Irányítja a tanmenetek kidolgozását és összehangolását annak érdekében, hogy azok lehetővé tegyék a helyi tanterv követelményeinek teljesítését valamennyi tanuló számára. Működteti a tanulási-tanítási, módszerek beválásának vizsgálatát. Nyilvánossá teszi az eredményes, hatékony nevelési-oktatási módszereket és eljárásokat, kollégáit biztatja azok tanulási-tanítási folyamatba való bevezetésére.
Hogyan működik a differenciálás és az adaptív oktatás az intézményben és saját tanítási gyakorlatában?	Irányítja a differenciáló, az egyéni tanulási utak kialakítását célzó tanulástámogató eljárásokat, a hatékony tanulói egyéni fejlesztést. Gondoskodik róla, hogy a kiemelt figyelmet igénylő tanulók speciális támogatást kapjanak. Nyilvántartja a korai intézményelhagyás kockázatának kitett tanulókat, és aktív irányítói magatartást tanúsít a lemorzsolódás megelőzése érdekében.

2. A változások stratégiai vezetése és operatív irányítása

Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan vesz részt az intézmény jövőképének kialakításában?	A jövőkép megfogalmazása során figyelembe veszi az intézmény külső és belső környezetét, a folyamatban lévő és várható változásokat. Szervezi és irányítja az intézmény jövőképének, értékrendjének, pedagógiai és nevelési elveinek megismerését és tanulási-tanítási folyamatokba épülését. Az intézményi jövőkép és a pedagógiai program alapelvei, célrendszere a vezetői pályázatában megfogalmazott jövőképpel összhangban vannak.
Hogyan képes reagálni az intézményt érő kihívásokra, változásokra?	Figyelemmel kíséri az aktuális külső és belső változásokat, konstruktívan reagál rájuk, ismeri a változtatások szükségességének okait.

	A változtatást, annak szükségességét és folyamatát, valamint a kockázatokat és azok elkerülési módját megosztja kollégáival, a felmerülő kérdésekre választ ad. Képes a változtatás folyamatát hatékonyan megtervezni, értékelni és végrehajtani.
Hogyan azonosítja azokat a területeket, amelyek stratégiai és operatív szempontból fejlesztésre szorulnak?	Folyamatosan nyomon követi a célok megvalósulását. Rendszeresen meghatározza az intézmény erősségeit és gyengeségeit (a fejlesztési területeket), ehhez felhasználja a belső és a külső intézményértékelés eredményét.
Milyen lépéseket tesz az intézmény stratégiai céljainak elérése érdekében?	Irányítja az intézmény hosszú és rövid távú terveinek lebontását és összehangolását, biztosítja azok megvalósítását, értékelését továbbfejlesztését. A stratégiai célok eléréséhez szükséges feladatmeghatározások pontosak, érthetőek, a feladatok végrehajthatók. A feladatok tervezése során a nevelőtestület bevonásával a célok elérését értékeli, és a szükséges lépéseket meghatározza, célokat vagy feladatokat módosít.
Hogyan teremt a környezete felé és a változásokra nyitott szervezetet?	Folyamatosan informálja kollégáit és az intézmény partnereit a megjelenő változásokról, lehetőséget biztosít számukra az önálló információszerzésre (konferenciák, előadások, egyéb források). A vezetés engedi, és szívesen befogadja, a tanulás- tanítás eredményesebbé tételére irányuló kezdeményezéseket, innovációkat, fejlesztéseket.

3. Önmaga stratégiai vezetése és operatív irányítása

Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan azonosítja erősségeit, vezetői munkájának fejlesztendő területeit, milyen az önreflexiója?	Ismeri a szakmai önértékelés modelljeit és eszközeit, felhasználja az eredményeit. Vezetői munkájával kapcsolatban számít a kollégák véleményére. Tudatos saját vezetési stílusának érvényesítésében, ismeri erősségeit és korlátait. Önértékelése reális, erősségeivel jól él, hibáit elismeri, a tanulási folyamat részeként értékeli.
Hogyan fejleszti saját vezetői tevékenységét, hatékonyságát?	Az önreflexió során felülvizsgálja, elemzi egy-egy tevékenységét, döntését, intézkedését, módszerét, azok eredményeit, következményeit, szükség esetén változtat. Vezetői hatékonyságát önreflexiója, a külső értékelések, saját és mások tapasztalatai alapján folyamatosan fejleszti.
Milyen mértékű elkötelezettséget mutat önmaga képzése és fejlesztése iránt?	A tanári szakma és az iskolavezetés területein keresi az új szakmai információkat, és elsajátítja azokat. Folyamatosan fejleszti vezetői felkészültségét, vezetői képességeit. Hiteles és etikus magatartást tanúsít. (Kommunikációja, magatartása a pedagógus etika normáinak megfelel.)
Időarányosan hogyan teljesülnek a vezetői programjában leírt célok, feladatok? Mi indokolja az esetleges változásokat, átütemezéseket?	A vezetői programjában leírtakat folyamatosan figyelembe veszi a célok kitűzésében, a tervezésben, a végrehajtásban. Ha a körülmények változása indokolja a vezetői pályázat tartalmának felülvizsgálatát, ezt világossá teszi a tantestület és valamennyi érintett számára.

4. Mások stratégiai vezetése és operatív irányítása

Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan osztja meg a vezetési feladatokat a vezetőtársaival, kollégáival?	A munkatársak felelősségét, jogkörét és hatáskörét egyértelműen meghatározza, felhatalmazást ad. A vezetési feladatok egy részét delegálja vezetőtársai munkakörébe, majd a továbbiakban a leadott döntési- és hatásköri jogokat ő maga is betartja, betartatja.
Hogyan vesz részt személyesen a humán erőforrás ellenőrzésében és értékelésében?	Irányítja és aktív szerepet játszik a belső intézményi ellenőrzési-értékelési rendszer kialakításában (az országos önértékelési rendszer intézményi adaptálásában) és működtetésében; Részt vállal a pedagógusok óráinak látogatásában, megbeszélésében. A pedagógusok értékelésében a vezetés a fejlesztő szemléletet érvényesíti, az egyének erősségeire fókuszál.
Hogyan inspirálja, motiválja és bátorítja az igazgató a munkatársakat?	Támogatja munkatársait terveik és feladataik teljesítésében, Ösztönzi a nevelőtestület tagjait önmaguk fejlesztésére. Alkalmat ad a pedagógusoknak személyes szakmai céljaik megvalósítására, a feladatok delegálásánál az egyének erősségeire épít.
Hogyan tud kialakítani együttműködést, hatékony csapatmunkát a kollégák között?	Aktívan működteti a munkaközösségeket, az egyéb csoportokat (projektcsoport például intézményi önértékelésre), szakjának és vezetői jelenléte fontosságának tükrében részt vesz a team munkában. Kezdeményezi, szervezi és ösztönzi az intézményen belüli együttműködéseket. A megosztott vezetés céljából vezetői tanácsadó csoportot működtet (törzskar, tágabb körű vezetés – például munkaközösség-vezetők, egyéb középvezetők, szülői képviselők stb. - bevonásával).
Milyen módon biztosítja és támogatja az érintettek, a nevelőtestület, az intézmény igényei, elvárásai alapján kollégái szakmai fejlődését?	Rendszeresen felméri, milyen szakmai, módszertani tudásra van szüksége az intézménynek. A továbbképzési programot, beiskolázási tervet úgy állítja össze, hogy az megfeleljen az intézmény szakmai céljainak, valamint a munkatársak szakmai karriertervének. Szorgalmazza a belső tudásmegosztás különböző formáit.
Hogyan gazdálkodik a rendelkezésére álló humánerőforrással, hogyan kezeli a szükséges változásokat (bővítés, leépítés, átszervezés)?	Rendelkezik humánerőforrás kezelési ismeretekkel, aminek alapján emberi erőforrás stratégiát alakít ki. Változások alkalmával (bővítés, leépítés, átszervezés) személyesen vesz részt az intézményi folyamatok, változások alakításában, irányításában.
Hogyan vonja be a vezető az intézményi döntéshozatali folyamatba a pedagógusokat?	Az intézményi folyamatok megvalósítása során megjelenő döntésekbe, döntések előkészítésébe bevonja az intézmény munkatársait és partnereit. A döntésekhez szükséges információkat megosztja az érintettekkel. Mások szempontjait, eltérő nézeteit és érdekeit figyelembe véve hoz döntéseket, old meg problémákat és konfliktusokat.

78

Mit tesz a nyugodt munkavégzésre alkalmas, pozitív klíma és támogató kultúra megteremtése érdekében?	Személyes kapcsolatot tart az intézmény teljes munkatársi körével, odafigyel problémáikra és választ ad kérdéseikre. Kellő tapintattal, szakszerűen oldja meg a konfliktushelyzeteket. Olyan tanulási környezetet alakít ki, ahol az intézmény szervezeti és tanulási kultúráját a tanulási folyamatot támogató rend jellemzi. (például mindenki által ismert és betartott szabályok betartatása). Támogatja, ösztönzi az innovációt és a kreatív gondolkodást, az újszerű ötleteket.

5. Az intézmény stratégiai vezetése és operatív irányítása

Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan történik a jogszabályok figyelemmel kísérése?	Folyamatosan figyelemmel kíséri az intézmény működését befolyásoló jogi szabályozók változásait. A pedagógusokat az őket érintő, a munkájukhoz szükséges jogszabály-változásokról folyamatosan tájékoztatja.
Hogyan tesz eleget az igazgató a tájékoztatási kötelezettségének?	Az érintettek tájékoztatására többféle kommunikációs eszközt, csatornát (verbális, nyomtatott, elektronikus, közösségi média stb.) működtet. A megbeszélések, értekezletek vezetése hatékony, szakszerű kommunikáción alapul.
Hogyan történik az intézményi erőforrások elemzése, kezelése (emberek, tárgyak és eszközök, fizikai környezet)?	Hatékony idő- és emberi erőforrás felhasználást valósít meg (egyenletes terhelés, túlterhelés elkerülése stb.). Hatáskörének megfelelően megtörténik az intézmény mint létesítmény, és a használt eszközök biztonságos működtetésének megszervezése (például tanműhelyek, sportlétesítmények eszközei, taneszközök).
Hogyan biztosítja az igazgató az intézményi működés nyilvánosságát, az intézmény pozitív arculatának kialakítását?	Az intézményi dokumentumokat a jogszabályoknak megfelelően hozza nyilvánosságra. A pozitív kép kialakítása és a folyamatos kapcsolattartás érdekében kommunikációs eszközöket, csatornákat működtet.
Hogyan biztosítja az intézményi folyamatok, döntések átláthatóságát?	Szabályozással biztosítja a folyamatok nyomonkövethetőségét, ellenőrizhetőségét. Elvárja a szabályos, korrekt dokumentációt.
Milyen, a célok elérését támogató kapcsolatrendszert alakított ki az igazgató?	Személyesen közreműködik az intézmény partneri körének azonosításában, valamint a partnerek igényeinek és elégedettségének megismerésében. Személyesen részt vesz a partnerek képviselőivel és a partnereket képviselő szervezetekkel (például Iskolai Diákbizottság (a továbbiakban IDB), Szülői Munkaközösség, a továbbiakban SZMK) történő kapcsolattartásban. Az intézmény vezetése hatáskörének megfelelően hatékonyan együttműködik a fenntartóval az emberi, pénzügyi és tárgyi erőforrások biztosítása érdekében.

C) Az intézmény önértékelésének intézményi szempontjai és elvárásai

1. Pedagógiai folyamatok

Tervezés

Önértékelési szempontok	Elvárások

Hogyan valósul meg a stratégiai és operatív tervezés?	Az intézmény vezetése irányítja az intézmény stratégiai és operatív dokumentumainak koherens kialakítását. Az intézmény stratégiai és operatív dokumentumai az intézmény működését befolyásoló mérési (az Eredmények értékelési területnél felsorolt adatok), demográfiai, munkaerő- piaci és más külső mutatók (például szociokulturális felmérések adatai) azonosítása, gyűjtése, feldolgozása és értelmezése alapján készül. Ezek segítik az intézmény jelenlegi és jövőbeni helyzetének megítélését. A tervek elkészítése a tantestület bevonásával történik, az intézmény munkatársainak felkészítése a feladatra időben megtörténik. Biztosított a fenntartóval való jogszabály szerinti együttműködés. Megtörténik a tanfelügyeleti ellenőrzések eredményeiből, a korábbi fejlesztési terv felülvizsgálatából, valamint a további ellenőrzésekből, intézkedési tervekből származó információk feldolgozása, értékelése, a tapasztalatok beépítése az önértékelést követő ötéves fejlesztési tervbe. **Az éves munkaterv összhangban van a stratégiai dokumentumokkal és a munkaközösségek terveivel.**
Milyen az intézményi stratégiai terv és az oktatáspolitikai köznevelési célok viszonya; az operatív tervezés és az intézményi stratégiai célok viszonya?	Az intézmény stratégiai dokumentumai az adott időszak oktatáspolitikai céljaival összhangban készülnek. Az operatív tervezés a stratégiai célok hatékony megvalósulását szolgálja, és a dokumentumokban nyomon követhető.

Megvalósítás

Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan történik a tervek megvalósítása?	A stratégiai tervek megvalósítása tanévekre bontott, amelyben megjelennek a stratégiai célok aktuális elemei. (Pedagógiai program, a vezetői pályázat, a továbbképzési terv és az 5 éves intézkedési terv stb. aktuális céljai, feladatai.) Az intézmény éves terveinek (éves munkaterv, éves intézkedési tervek, munkaközösségi tervek, a pedagógiai munka, tervezési dokumentumai stb.) gyakorlati megvalósítása a pedagógusok, a munkaközösségek és a diákönkormányzat bevonásával történik. Az intézmény nevelési-oktatási céljai határozzák meg a módszerek, eljárások kiválasztását, alkalmazását. Az intézményi pedagógiai folyamatok (például tanévre, tanulócsoportra tervezett egymásra épülő tevékenységek) a személyiség- és közösségfejlesztést, az elvárt tanulási eredmények elérését, a szülők, tanulók és munkatársak elégedettségét és a fenntartói elvárások teljesülését szolgálják.
Milyen az intézmény működését irányító éves tervek és a beszámolók viszonya, hogyan épülnek egymásra?	Az éves tervek és beszámolók egymásra épülnek. **A tanév végi beszámoló megállapításai alapján történik a következő tanév tervezése.** A beszámolók szempontjai illeszkednek az intézményi önértékelési rendszerhez.
Milyen a pedagógusok éves tervezésének, és a terv tényleges megvalósulásának a viszonya?	A stratégiai és operatív dokumentumokban megfogalmazott célok, feladatok – a csoport, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók adottságait figyelembe véve – megjelennek a pedagógus tervező munkájában, és annak

	ütemezésében. A pedagógiai munka megfelel az éves tervezésben foglaltaknak, az esetleges eltérések indokoltak. A teljes pedagógiai folyamat követhető a tanmenetekben, a naplókban, valamint a tanulói produktumokban.

Ellenőrzés

Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan működik az ellenőrzés az intézményben?	Az intézményi stratégiai alapdokumentumok alapján az intézményben belső ellenőrzést végeznek. Az ellenőrzési tervben szerepel, hogy ki, mit, milyen céllal, milyen gyakorisággal, milyen eszközökkel ellenőriz. Az intézmény azonosítja az egyes feladatok eredményességének és hatékonyságának méréséhez, értékeléséhez szükséges mutatókat. A tanulási eredményeket az intézmény folyamatosan követi, elemzi, szükség esetén korrekciót hajt végre. Az ellenőrzések eredményeit felhasználják az intézményi önértékelésben. Az önértékelésben érintett pedagógus az ellenőrzések megállapításainak (erősségek, fejleszthető területek) megfelelően fejlesztési tervet készít, a szükséges feladatokat ütemezi és végrehajtja.

Értékelés

Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan történik az intézményben az értékelés?	Az értékelés tények és adatok alapján tervezetten és objektíven történik. Az intézményi önértékelés elvégzésére az intézmény munkacsoportot szervez. Az önértékelés során tények és adatok alapján azonosítják a nevelési-oktatási tevékenységgel és a szervezet működésével összefüggő erősségeket, fejleszthető területeket. Az önértékelési folyamatban felhasználják a munkatársak, szülők, és a külső partnerek (fenntartó és más partnerek) elégedettségméréseinek eredményeit. Az intézmény az ellenőrzések során született eredményeket elemzi és értékeli (ld. Eredmények terület).
Milyen a pedagógiai programban meghatározott tanulói értékelés működése a gyakorlatban?	Az intézményben folyó nevelési-oktatási munka alapjaként a tanulók adottságainak, képességeinek megismerésére vonatkozó mérési rendszer működik. A tanulók értékelése az intézmény szabályzó dokumentumaiban megfogalmazott/elfogadott, közös alapelvek és követelmények (értékelési rendszer) alapján folyik. Az intézményben a tanulói teljesítményeket folyamatosan követik, a tanulói teljesítményeket dokumentálják, elemzik, az egyes évek értékelési eredményeit összekapcsolják, szükség esetén fejlesztési tervet készítenek. **A pedagógiai programnak és az egyéni fejlesztési terveknek megfelelően történik az egyénre szabott értékelés, amely az értékelő naplóban nyomon követhető.** **A tanuló eredményeiről fejlesztő céllal folyamatosan visszacsatolnak a tanulónak és szüleinek/gondviselőjének.**

Korrekció

Önértékelési szempontok	Elvárások
Mi történik az ellenőrzés eredményeivel?	Az intézmény stratégiai és operatív dokumentumainak elkészítése, módosítása során megtörténik az ellenőrzések során feltárt információk felhasználása.
Mi történik a mérési, értékelési eredményekkel? (Elégedettségmérés, intézményi önértékelés pedagógus-értékelés, tanulói kompetenciamérés, egyéb mérések.)	Évente megtörténik az önértékelés keretében a mérési eredmények elemzése, a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása. Ezt követően szükség esetén az intézmény a mérési-értékelési eredmények függvényében korrekciót végez. Az intézmény a nevelési és tanulási eredményességről szóló információk alapján felülvizsgálja a stratégiai és operatív terveit, különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő tanulók ellátására. A problémák megoldására alkalmas módszerek, jó gyakorlatok gyűjtése, segítő belső (ötletek, egyéni erősségek) és külső erőforrások (például pályázati lehetőségek) és szakmai támogatások feltérképezése és bevonása természetes gyakorlata az intézménynek.

2. Személyiségfejlesztés

Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan valósulnak meg a pedagógiai programban rögzített személyiségfejlesztési feladatok?	A beszámolókban és az intézményi önértékelésben követhetők az eredmények (különös tekintettel az osztályfőnökök tevékenységére, a diák-önkormányzati munkára, egyéni fejlesztésre). Támogató szervezeti és tanulási kultúra jellemzi az iskolát.
Hogyan ismerik meg az egyes tanulók személyes és szociális készségeit, képességeit?	A vizsgálatra alkalmas módszereket, eszközöket, technikákat használnak az intézményben erre a célra.
Hogyan fejlesztik az egyes tanulók személyes és szociális képességeit (különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő tanulókra)?	A figyelem középpontjában a tanulók kulcskompetenciáinak fejlesztése áll. A pedagógusok módszertani kultúrája kiterjed a személyes és szociális képességek fejlesztésére. A pedagógusok megosztják egymással ezirányú módszertani tudásukat. A fejlesztés eredményét folyamatosan nyomon követik, s ha szükséges, fejlesztési korrekciókat hajtanak végre A fejlesztés megvalósulása nyomon követhető az intézmény dokumentumaiban, a mindennapi gyakorlatban (tanórai és tanórán kívüli tevékenységek), IDB programokban.
Hogyan történik a tanulók szociális hátrányainak enyhítése?	A kiemelt figyelmet igénylő tanulók mindegyikénél rendelkeznek a pedagógusok megfelelő információkkal, és alkalmazzák azokat a nevelő, fejlesztő és oktató munkájukban. **Az intézmény vezetése és érintett pedagógusa információkkal rendelkezik minden tanuló szociális helyzetéről.** Az intézmény, támogató rendszert működtet: felzárkóztatást célzó egyéni foglalkozást szervez. Integrációs oktatási módszereket fejleszt, és ezt be is vezeti. Képzési-, oktatási programokat, modelleket dolgoz ki vagy át, és működteti is ezeket. Célzott programokat tár fel. Kapcsolatot tart fenn valamely szakmai támogató hálózattal, stb.

Hogyan támogatják az önálló tanulást, hogyan tanítják a tanulást?	Az önálló tanulás támogatása érdekében az intézmény pedagógiai programjával összhangban történik a nevelési- oktatási módszerek, eljárások kiválasztása vagy kidolgozása, és azok bevezetésének megtervezése. Az alulteljesítő, tanulási nehézségekkel küzdő és sajátos nevelési igényű tanulók megkülönböztetett figyelmet kapnak. Az intézmény pedagógusai az intézmény pedagógiai programjával összhangban alkalmaznak korszerű nevelési- oktatási módszereket, eljárásokat, technikákat, használják a tanulás tanításának módszertanát
Hogyan történik az egyes tanulói teljesítmények értékelése?	Az intézményben a tanulók teljesítményének értékelése a törvényi előírások, a pedagógiai programban megfogalmazottak alapján egyedi és fejlesztésközpontú. Az intézmény vezetése – a pedagógiai programban meghatározottak szerint – számon kéri a tanulói teljesítmények pontos feldolgozását és nyomon követését is. A fejlesztésben érintett tanulók esetében az értékelést a szakvélemény előírásainak megfelelően végzik.
Hogyan történik a tanulók egészséges és környezettudatos életmódra nevelése?	Az egészséges és környezettudatos életmódra nevelés elmélete és gyakorlata a pedagógiai programban előírtak szerint a munkatervben szerepelnek, a beszámolókból követhető. A téma megjelenik a tervezésben és a tanórákon, nyomon követhető a tanulói dokumentumokban. A tanórán kívüli tevékenységek alkalmával a tanulók a gyakorlatban alkalmazzák a téma elemeit.

3. Közösségfejlesztés

Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan segíti az intézmény a tanulók együttműködését?	A stratégiai programokban és az operatív tervekben szereplő közösségfejlesztési feladatokat megvalósítja az intézmény. A beszámolókból követhetők az alapelvek és a feladatok megvalósításának eredményei, különös tekintettel az osztályfőnökök, a diákönkormányzat tevékenységére, az intézményi hagyományok ápolására, a támogató szervezeti kultúrára. A tanulók közötti, valamint a tanulók és pedagógusok közötti kapcsolatok jók. Az intézmény gondoskodik a pedagógusok, valamint a tanulók közötti folyamatos információcseréről és együttműködésről.
Az intézmény közösségépítő tevékenységei hogyan, milyen keretek között valósulnak meg?	Közösségi programokat szervez az intézmény. Közösségi programokat szervez a diákönkormányzat. **A szülők a megfelelő kereteken belül részt vesznek a közösségfejlesztésben.** Bevonják a tanulókat, a szülőket és az intézmény dolgozóit a szervezeti és tanulási kultúrát fejlesztő intézkedések meghozatalába. A részvétellel, az intézmény működésébe való bevonódással és a diákok önszerveződésének lehetőségeivel a tanulók és a szülők elégedettek.

4. Eredmények

Önértékelési szempontok	Elvárások
Milyen eredményességi mutatókat tartanak nyilván az intézményben?	Az intézmény pedagógiai programjának egyik prioritása a tanulás- tanítás eredményessége.

	Az intézmény partnereinek bevonásával történik meg az intézményi működés szempontjából kulcsfontosságú sikertényezők azonosítása. **Nyilvántartják és elemzik az intézményi eredményeket: kompetenciamérésekeredményei**, **tanév végi eredmények – tantárgyra, 2 évre vonatkozóan**, **versenyeredmények: országos szint, megyei szint, tankerületi szint, települési szint**, **továbbtanulásimutatók**, **vizsgaeredmények (belső-, érettségi-, felvételi, nyelvvizsgák)**, **elismerések, kitüntetések**, **lemorzsolódási mutatók (évismétlők, egyéni munkarendű tanulók, kimaradók, lemaradók**), **elégedettségmérés eredményei (szülő, pedagógus, tanuló)**, **neveltségi mutatók**, stb. Az országos kompetenciamérésen az intézmény tanulóinak teljesítményszintje évek óta (a háttérváltozók figyelembe vételével) emelkedik/a jó eredményt megtartják.
Milyen szervezeti eredményeket tud felmutatni az intézmény?	Az intézmény kiemelt nevelési céljaihoz kapcsolódó eredmények alakulása az elvártaknak megfelelő. Az intézmény nevelési és oktatási célrendszeréhez kapcsolódóan kiemelt tantárgyak oktatása eredményes. Az eredmények eléréséhez a munkatársak nagy többsége hozzájárul. Az intézmény rendelkezik valamilyen külső elismeréssel.
Hogyan hasznosítják a belső és külső mérési eredményeket?	Az intézmény vezetése gondoskodik a tanulási eredményességről szóló információk belső nyilvánosságáról. Az eredmények elemzése és a szükséges szakmai tanulságok levonása és visszacsatolása tantestületi feladat. A belső és külső mérési eredmények elemzését felhasználva határozza meg az intézmény erősségeit és fejleszthető területeit. A fejleszthető területekre fejlesztési, intézkedési terveket fogalmaz meg.
Hogyan kísérik figyelemmel a tanulók további tanulási útját?	A tanulókövetésnek kialakult rendje, eljárása van. Az intézmény törekszik a kölcsönös kapcsolattartás kiépítésére és az információcsere fenntartására. A tanulók további eredményeit felhasználja a pedagógiai munka fejlesztésére.

84

4. Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

Önértékelési szempontok	Elvárások
Milyen pedagógus szakmai közösségek működnek az intézményben, melyek a fő tevékenységeik?	Az intézményben a különböző szakmai pedagóguscsoportok együttműködése jellemző (munkaközösségek, egy osztályban tanító pedagógusok közössége, fejlesztő csoportok). **A pedagógusok szakmai csoportjai maguk alakítják ki működési körüket, önálló** **munkaterv szerint dolgoznak. A munkatervüket az intézményi célok figyelembe vételével határozzák meg.** A szakmai közösségek vezetőinek hatás- és jogköre tisztázott. Csoportok közötti együttműködésre is sor kerül az intézményben, amely tervezett és szervezett formában zajlik. Az intézmény vezetése támogatja, ösztönzi az intézményen belüli együttműködéseket, és az intézmény céljainak elérése érdekében támaszkodik a munkájukra. A munkaközösségek bevonásával történik a pedagógiai folyamatok megvalósításának ellenőrzése, értékelése.

Hogyan történik a belső tudásmegosztás az intézményben?	Az intézményben magas színvonalú a szervezeti kultúra és a szakmai műhelymunka. Az intézményben rendszeres, szervezett a belső továbbképzés, a jó gyakorlatok ismertetése, támogatása. A belső tudásmegosztás működtetésében a munkaközösségek komoly feladatot vállalnak.
Hogyan történik az információátadás az intézményben?	Kétirányú információáramlást támogató kommunikációs rendszert (eljárásrendet) alakítottak ki. Az intézményben rendszeres, szervezett és hatékony az információáramlás és a kommunikáció. Az intézmény él az információátadás szóbeli, digitális és papíralapú eszközeivel. **Az intézmény munkatársai számára biztosított a munkájukhoz szükséges információkhoz és ismeretekhez való hozzáférés.** Az értekezletek összehívása célszerűségi alapon történik, résztvevői a témában érdekeltek. A munka értékelésével és elismerésével kapcsolatos információk szóban vagy írásban folyamatosan eljutnak a munkatársakhoz.

5. Az intézmény külső kapcsolatai

Önértékelési szempontok	Elvárások
Melyek az intézmény legfontosabb partnerei?	Az intézmény pedagógiai programjával összhangban a vezetés irányításával megtörténik a külső partnerek azonosítása, köztük a kulcsfontosságú partnerek kijelölése. A külső partnerek köre ismert az intézmény munkavállalói számára.
Mi az egyes partneri kapcsolatok tartalma?	Az intézmény az azonosított partnerekkel kapcsolatos tevékenységekről tartalomleírással is rendelkezik. Az intézmény terveinek elkészítése során egyeztetnek az érintett külső partnerekkel. Rendszeresen megtörténik a kiemelt kulcsfontosságú partnerek igényeinek, elégedettségének megismerése. Az intézkedési tervek kialakításába és megvalósításába az intézmény bevonja külső partnereit. Rendszeres, kidolgozott és követhető az intézmény panaszkezelése.
Hogyan kapnak tájékoztatást a partnerek az intézmény eredményeiről?	Az intézmény vezetése a jogszabályban előírt módon eleget tesz tájékoztatási kötelezettségeinek. **Az intézmény a helyben szokásos módon tájékoztatja külső partereit (az információátadás szóbeli, digitális vagy papíralapú).** **A partnerek tájékoztatását és véleményezési lehetőségeinek biztosítását folyamatosan felülvizsgálják, visszacsatolják és fejlesztik.**
Hogyan vesz részt az intézmény a közéletben (települési szint, járási/tankerületi szint, megyei szint, országos szint)?	Az intézmény részt vesz a különböző társadalmi, szakmai szervezetek munkájában és a helyi közéletben. Az intézmény részt vesz az önkéntes közösségi szolgálatban. A pedagógusok és a tanulók részt vesznek a különböző helyi/regionális rendezvényeken. Az intézmény kiemelkedő szakmai és közéleti tevékenységét elismerik különböző helyi díjakkal, illetve díjakra történő jelölésekkel.

6. A pedagógiai munka feltételei

Tárgyi, infrastrukturális feltételek

Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan felel meg az infrastruktúra az intézmény képzési struktúrájának, pedagógiai értékeinek, céljainak?	**Az intézmény rendszeresen felméri a pedagógiai program megvalósításához szükséges infrastruktúrát, jelzi a hiányokat a fenntartó felé.** Az intézmény rendelkezik a belső infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó intézkedési tervvel, amely figyelembe veszi az intézmény képzési struktúráját, a nevelőmunka feltételeit és pedagógiai céljait.
A környezet kialakításában hogyan érvényesülnek a környezettudatosság, környezetvédelem szempontjai? (Pl. szelektív hulladékgyűjtés.)	A pedagógiai program környezeti nevelésről szóló fejezetében rögzített elvek és szempontok szerint tervezi és valósítja meg a megfelelő tárgyi környezet kialakítását. A környezetvédelmi szempontok megvalósulását folyamatosan ellenőrzi.
Hogyan felel meg az intézményi tárgyi környezet a különleges bánásmódot igénylő tanulók nevelésének, oktatásának?	Az intézmény rendelkezik rendszeres igényfelmérésen alapuló intézkedési fejlesztési tervvel. Arra törekszik, hogy az intézkedési fejlesztési tervnek megfelelő fejlesztés megtörténjen, és ehhez rendelkezésre állnak a megfelelő tárgyi eszközök.
Milyen az IKT-eszközök kihasználtsága?	Az intézmény az IKT-eszközeit rendszeresen alkalmazza a nevelő-oktató munkájában, az eszközök kihasználtsága, tanórán való alkalmazásuk nyomon követhető.

Személyi feltételek

Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan felel meg a humán erőforrás az intézmény képzési struktúrájának, pedagógiai értékeinek, céljainak?	**Az intézmény rendszeresen felméri a szükségleteket, reális képpel rendelkezik a nevelő-oktató munka humánerőforrás szükségletéről.** **A humánerőforrás szükségletben bekövetkező hiányt, a felmerült problémákat idejében jelzi a fenntartó számára.** A pedagógiai munka megszervezésében, a feladatok elosztásában a szakértelem és az egyenletes terhelés kiemelt hangsúlyt kap. A pedagógusok végzettsége, képzettsége megfelel a nevelő, oktató munka feltételeinek, az intézmény deklarált céljainak. A vezetők felkészültek a pedagógiai munka irányításának, ellenőrzésének feladataira.

Szervezeti feltételek

Önértékelési szempontok	Elvárások
Melyek a pedagógus- továbbképzés preferált irányai?	Az intézmény rendelkezik továbbképzési programmal, melynek elkészítése a munkatársak bevonásával, az intézményi szükségletek és az egyéni életpálya figyelembe vételével történt. Az intézmény követi a továbbképzési programban, beiskolázási tervben leírtakat.
Milyen szervezeti kultúrája van az intézménynek, milyen szervezetfejlesztési eljárásokat, módszereket alkalmaz?	Az intézmény vezetése személyesen és aktívan részt vesz a szervezeti és tanulási kultúra fejlesztésében. Az intézmény szervezeti és tanulási kultúráját a közösen meghozott, elfogadott és betartott normák, szabályok jellemzik. Az intézményi tervek elkészítése az intézmény munkatársainak és partnereinek

	bevonásával történik. Az intézmény alkalmazotti közösségének munkájára, együttműködésére a magas szintű belső igényesség, hatékonyság jellemző. Az intézmény munkatársai gyűjtik és megosztják a jó tanulásszervezési és pedagógiai gyakorlatokat az intézményen belül és kívül. Az intézmények munkatársai a továbbképzések tapasztalatait megosztják egymással, belső továbbképzési konzultációs programokat szerveznek.
Milyen az intézmény hagyományápoló, hagyományteremtő munkája?	Az intézmény számára fontosak a hagyományai, azok megjelennek az intézmény alapdokumentumaiban, tetten érhetők a szervezet működésében, és a nevelő-oktató munka részét képezik. Az intézményben dolgozók és külső partnereik ismerik és ápolják az intézmény múltját, hagyományait, nyitottak új hagyományok teremtésére.
Hogyan történik az intézményben a feladatmegosztás, felelősség- és hatáskörmegosztás?	A munkatársak felelősségének és hatáskörének meghatározása egyértelmű, az eredményekről rendszeresen beszámolnak. A feladatmegosztás a szakértelem és az egyenletes terhelés alapján történik. A felelősség és hatáskörök megfelelnek az intézmény helyi szabályozásában (SzMSz) rögzítetteknek, és támogatják az adott feladat megvalósulását.
Hogyan történik a munkatársak bevonása a döntés-előkészítésbe (és milyen témákban), valamint a fejlesztésekbe?	Folyamatosan megtörténik az egyének és csoportok döntés- előkészítésbe történő bevonása - képességük, szakértelmük és a jogszabályi előírások alapján. Ennek rendje kialakított és dokumentált.
Milyen a pedagógusok viszonya az innovációhoz?	Az intézmény munkatársai képességük, szakértelmük, érdeklődésük szerint javaslatokkal segítik a fejlesztést. Az intézmény pozitívan viszonyul a felmerült ötletekhez, megvizsgálja azok beilleszthetőségét a fejlesztési folyamatokba. Az intézmény lehetőségeket teremt az innovációt és a kreatív gondolkodást ösztönző műhelyfoglalkozásokra, fórumokra. A legjobb gyakorlatok eredményeinek bemutatására, követésére, alkalmazására nyitott a testület és az intézményvezetés.

87

7. A Nemzeti alaptantervben megfogalmazott elvárásoknak és a pedagógiai programban megfogalmazott intézményi céloknak való megfelelés

Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan jelennek meg a Nemzeti alaptanterv céljai és az érettségi vizsgakövetelmények a pedagógiai programban?	Az intézmény pedagógiai programja összhangban áll a Nemzeti alaptantervvel és az Érettségi vizsgaszabályzattal. A pedagógiai program a jogszabályi és tartalmi elvárásokkal összhangban fogalmazza meg az intézmény sajátos nevelési- oktatási feladatait, céljait.
Hogyan történik a pedagógiai programban szereplő kiemelt stratégiai célok operacionalizálása, megvalósítása?	Az intézmény folyamatosan nyomon követi a pedagógiai programjában foglaltak megvalósulását. Minden tanév tervezésekor megtörténik az intézmény tevékenységeinek, terveinek ütemezése, ami az éves munkatervben, továbbá más fejlesztési, intézkedési tervekben rögzítésre is kerül. A tervek nyilvánossága biztosított. A tervekben (éves munkaterv, továbbképzési terv, 5 éves intézkedési terv) jól követhetők a pedagógiai program kiemelt céljaira vonatkozó részcélok, feladatok, felelősök, a megvalósulást jelző eredménymutatók. A humán erőforrás képzési és fejlesztési tervek elkészítése az eredmények ismeretében, azokra épülve, annak érdekében történik, hogy a munkatársak

	szakmai tudása megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak. A tankönyvek és a tanítási módszerek kiválasztása és alkalmazása rugalmasan, a pedagógiai prioritásokkal összhangban történik.

88